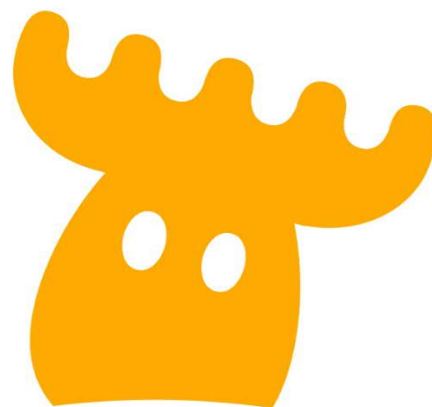

Mäntsälä

Osavuosisikatsaus 3 / 2021

Mäntsälän kunta

Sisällys

Osavuositarkastus 1.1.2021 – 30.9.2021	2
Tuloslaskelma	4
Rahoituslaskelma.....	5
Tase	6
Investoinnit	8
Palvelualueiden osavuositarkastukset.....	10
Tavoitteiden toteutuminen	10
Hallinto.....	23
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut.....	27
Tekninen ja elinvoimapalvelut	32
Mäntsälä 2026 toimenpideohjelma	36
Konserniosat.....	38
Sanasto	42
Liitteet	43

Osavuositiedot 1.1.2021 – 30.9.2021

Talouden kehitys ja ennuste

Alkuvuoden 2021 koronarajoitustoimien jälkeen kesällä koettiin vahvaa kasvua taloudessa. BKT:n odotetaan kasvavan tänä vuonna 3,3 prosenttia. Vaikka pandemiatilanne heikentyisi loppuvuonna 2021, sen ei oleteta hidastavan talouden toipumista. Vuonna 2020 BKT laski 2,9 prosenttia.

Talouden myönteinen kehitys näkyy sekä kunnallis- että yhteisöveron parempana kehityksenä kuluvana vuonna. Mäntsälän verotulokertymässä tänä vuonna näkyy myös kunnallis- ja kiinteistöveroprosentteihin tehdyt korotukset ja yhteisöverotulossa kunnan jako-osuuden korotus osana määräaikaista valtion koronatuki-toimenpidettä. Verotulokertymä syyskuun lopussa on 75 prosenttia talousarviosta.

Syyskuun loppuun mennessä kunnallisverotulot ovat kasvaneet edellisestä vuodesta 7,9 prosenttia, yhteisöverotulot 35,7 prosenttia ja kiinteistöverotulot 7,7 prosenttia.

Valtionosuudet ovat kertyneet päätösten mukaisesti. Valtionosuudet sisältävät peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvää asukaslukuun ja verotuloihin perustuvaa koronatukea yhteensä n. 1,1 miljoonaa euroa.

Mäntsälän kunnan syyskuun ulkoisten toimintatuottojen toteutuma on 72 prosenttia ja ulkoisten toimintakulujen toteutuma on 74 prosenttia talousarviosta. Toimintakate on 74 prosenttia talousarviosta. Tilikauden tulos syyskuun lopun tilanteessa

on 2,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kunnan tilinpäätösennuste on kuitenkin 2,2 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Toimintatuottojen ennustetaan olevan muutetun talousarvion mukaiset, mutta toimintakulut kasvavat 3 miljoonaa euroa muutetusta talousarviosta.

Suurin syy ylitykseen on Keski-Uudenmaan sotekuntayhtymän (myöh. Keusote) arvioitu talousarvioylitys, josta ei tehdä talousarviomuutosesitystä ennen kuin muutosesitys tulee Keusotesta. Keusoten elokuun toteutumatietojen mukaan koronakustannusten vaikutus on noin 4 miljoonaa euroa ja Keusoten oman toiminnan ylitys on 1,6 miljoonaa euroa. Koronakustannuksiin on arvioitu saatavan 3 miljoonaa euroa tukea, jolloin koko Keusoten ylitys olisi 2,6 miljoonaa euroa.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue ja hallintopalvelualue on arvioinut pysyvän muutetussa talousarviossa.

Tekninen ja elinvoimapalvelualueelle siirtynyt työmarkkinatuen kuntaosuus tulee ylittymään talousarviossa asetetun määrärahan n. 300 000 eurolla, samoin kuntatekniikan alla olevien pilaantuneiden maa-alueiden puhdistaminen ylittää talousarvion arviolta 256 000 eurolla. Myös runsasluminen alkuvuosi vaikutti kuntatekniikan menoihin. Toimitilapalveluissa arvioidaan säästettävän talousarvioon alun perin arvioiduissa menoissa, jolloin koko palvelualueen kokonaisuus ylittää ennusteen mukaan n. 436 000 eurolla.

Lainakanta

Kunnan lainamäärä 30.9.2021 oli 99,6 milj. euroa eli 4772 euroa/asukas. Kunnan lainakanta vuoden lopun

tilinpäätösennusteessa on 98,9 milj. euroa. Mäntsälän kuntakonsernin lainakanta tilinpäätösennusteessa 2021 on noin 191 milj. euroa ja n. 9 128 euroa/asukas.

Kunta hankki keväällä 2021 uuden 20 milj. euron joukkovelkakirjalainan. Lainalla konvertoitiin Mäntsälän Kotien pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia lainoja edullisempaan korkotasoon.

Mäntsälä 2026 ohjelman toteutuminen

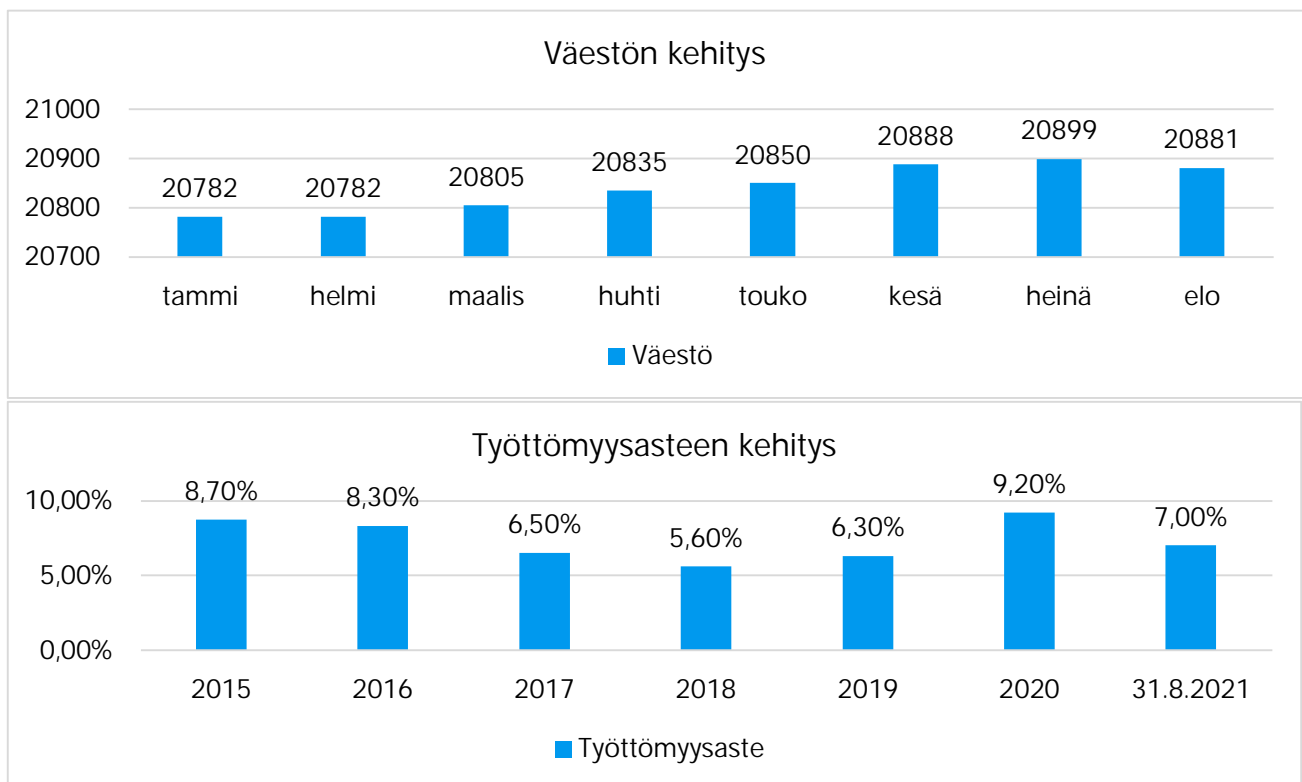
Kuluvan vuoden talousarviossa on huomioitu toteutuvaksi Mäntsälä 2026 säästöohjelman toimenpiteitä yhteensä 4,4 milj. euroa. Säästöohjelman edistymistä seurataan osavuositarkastusten yhteydessä. Säästöohjelman toimenpiteiden säästövaikutukset arvioidaan olevan 3,6 miljoonaa euroa tilikaudelta 2021. Tavoitteena vuodelle 2021 oli 4,3 miljoonaa euroa. Erotus 700 000 euroa siirtyy tuleville talousarviovuosille toteutettavaksi.

Väestö, työllisyys ja henkilöstö

Väestön määrä elokuun lopun ennakkotiedon mukaan oli 20 881 asukasta. Väestönkasvun muutosprosentti vuonna 2021 on ollut 0,5 %.

Elokuun työllisyyskatsauksessa Uudellamaalla työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 11,7 %, joka on 1,4 prosenttiyksikköä vuotta aikaisempaa vähemmän. Mäntsälässä työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta elokuun lopussa oli 7,0 %.

Vakituisten työntekijöiden määrä oli elokuun lopussa 571 henkilöä. Näiden lisäksi työllistettyjä on 23 henkilöä, oppisopimussuhteisia yksi ja muita määräaikaista 262. Henkilöstömäärä sisältäen määräaikaista työsuhteita on vähentynyt vuoden takaisesta luvusta kuudella henkilöllä.

Tuloslaskelma

<i>(ulkoinen) 1000 €</i>	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	polkkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	10 304	417	10 721	7 680	-3 041	71,6 %	10 792	10 732
Myyntituotot	2 524	50	2 574	1 795	-779	69,7 %	2 588	2 859
Maksutuotot	2 163	-10	2 153	1 389	-764	64,5 %	1 926	1 773
Tuet ja avustukset	659	400	1 059	475	-584	44,9 %	1 081	859
Muut toimintatuotot	4 958	-23	4 935	4 021	-914	81,5 %	5 197	5 242
Valmistus omaan käyttöön	0		0	07	07			86
Toimintakulut	-129 013	-1 016	-130 029	-95 713	34 316	73,6 %	-133 064	-125 537
Henkilöstökulut	-35 827	-262	-36 089	-27 095	8 993	75,1 %	-36 223	-34 023
Palvelujen ostot	-82 328	-370	-82 698	-61 115	21 583	73,9 %	-85 560	-81 332
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 959		-4 959	-3 163	1 795	63,8 %	-4 920	-4 443
Avustukset	-3 815	-384	-4 199	-2 913	1 286	69,4 %	-4 269	-3 774
Muut toimintakulut	-2 085		-2 085	-1 428	657	68,5 %	-2 093	-1 965
Toimintakate	-118 709	-599	-119 309	-88 026	31 282	73,8 %	-122 272	-114 718
Verotulot	89 119	3 948	93 067	70 157	-22 910	75,4 %	94 012	87 900
Valtionosuudet	32 967	-06	32 961	24 652	-8 309	74,8 %	32 978	38 965
Rahoitustuotot ja -kulut	1 865		1 865	1 255	-610	67,3 %	1 313	1 672
Korkotulot	1 700		1 700	1 748	48	102,8 %	1 700	1 873
Muut rahoitustuotot	350		350	281	-69	80,2 %	143	300
Korkokulut	-175		-175	-705	-530	403,0 %	-470	-394
Muut rahoituskulut	-10		-10	-69	-59	687,0 %	-60	-107
Vuosikate	5 242	3 343	8 585	8 038	-546	93,6 %	6 032	13 819
Poistot ja arvonalentumiset	-8 474		-8 474	-5 925	2 549	69,9 %	-8 329	-12 897
Tilikauden tulos	-3 232	3 343	111	2 113	2 003	1911,7 %	-2 297	922
Tilinpäätössiirrot	31		31	0	-31	0,0 %	31	31
Tilikauden ylijäämä/alljäämä	-3 201	3 343	142	2 113	1 972	1493,0 %	-2 266	953
Tuloslaskelman tunnusluvut								
Toimintatuotot / Toimintakulut %	8,0 %		8,2 %	8,0 %			8,1 %	8,6 %
Vuosikate / Poistot %	62 %		101 %	136 %			72 %	107 %
Vuosikate, euroa/asukas	251		411	385			289	665
Asukasmäärä	20 893		20 893	20 881			20 893	20 782

Tot. 30.9. sarakkeen asukasmäärä laskettu 08/2021 tiedolla

Rahoituslaskelma

<i>(ulkoinen) 1000 €</i>	Ta 2021	mTa 2021	Tot. 30.9.	Tpe 2021	Tp 2020
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	5 242	8 585	8 038	6 032	13 819
Tulorahoituksen korjaukset	-1 460	-1 460	-1 546	-1 772	-1 483
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-7 389	-7 449	-2 861	-7 806	-3 755
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	355
Käyttöomaisuuden myynnit	1 660	1 660	1 904	2 072	1 564
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 947	1 336	5 535	-1 474	10 499
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	150	-19 850	-19 610	-20 000	189
Lainakannan muutokset	1 605	9 262	10 532	9 762	7 271
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25 000	20 000	20 000	20 000	55 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20 295	-19 738	-17 468	-19 738	-17 229
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 100	9 000	8 000	9 500	-30 500
Muut maksuvalmiuden muutokset			-1 832		-6 311
Rahoituksen rahavirta	1 755	-10 588	-10 910	-10 238	1 150
Rahavarojen muutos	-192	-9 252	-5 375	-11 713	11 649
Rahavarojen muutos	-192	-9 252	-5 375	-11 713	11 649
Rahavarat lopussa	11 622	2 562	6 439	101	11 814
Rahavarat alussa	11 814	11 814	11 814	11 814	165
Toiminnan ja investointien kertymä, € (5 vuotta)	-22 608	-19 325	-15 126	-22 135	-21 442
Investointien tulorahoitus, %	71 %	115 %	281 %	77 %	406,4 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	0,7	0,6	0,5	1,2
Asukasmäärä	20 893	20 893	20 881	20 893	20 782
Lainakanta	90 721	98 378	99 648	98 877	89 116

Tot. 30.9. sarakkeen asukasmäärä laskettu 08/2021 tiedolla

Tase

	9 / 2021	2020
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	227 929 033,25	211 739 763,28
Aineettomat hyödykkeet	2 099 626,19	2 341 672,49
Tietokoneohjelmistot	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	2 099 626,19	2 341 672,49
Aineelliset hyödykkeet	131 291 001,72	134 438 937,61
Maa- ja vesialueet	27 865 982,79	27 562 683,21
Rakennukset	72 708 606,25	75 854 001,34
Kiinteät rakenteet ja laitteet	24 933 109,55	26 651 521,76
Koneet ja kalusto	1 220 086,87	1 809 373,01
Muut aineelliset hyödykkeet	61 653,07	61 653,07
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 501 563,19	2 499 705,22
Sijoitukset	94 538 405,34	74 959 153,18
Osakkeet ja osuudet	43 315 951,87	43 347 993,59
Muut lainasaamiset	48 938 047,14	29 328 353,26
Muut saamiset	2 284 406,33	2 282 806,33
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	10 883,15	10 972,69
Lahjoitusrahastojen varat	10 883,15	10 972,69
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 255 403,80	14 133 960,01
Vaihto-omaisuus	92 179,25	92 179,25
Aineet ja tarvikkeet	92 179,25	92 179,25
Saamiset	723 908,00	2 227 779,82
Pitkäaikaiset saamiset	10 000,00	10 000,00
Muut saamiset	10 000,00	10 000,00
Lyhytaikaiset saamiset	713 908,00	2 217 779,82
Myyntisaamiset	312 250,72	834 121,76
Muut saamiset	235 604,59	435 300,40
Siirtosaamiset	166 052,69	948 357,66
Rahat ja pankkisaamiset	6 439 316,55	11 814 000,94
VASTAAVAA YHTEENSÄ	235 195 320,20	225 884 695,98

VASTATTAVAA

A OMA PÄÄOMA	126 440 970,21	124 327 794,83
Peruspääoma	53 570 006,79	53 570 006,79
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	70 757 788,04	69 805 124,85
Tilikauden yli-/alijäämä	2 113 175,38	952 663,19
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	695 609,61	695 609,61
Poistoero	695 609,61	695 609,61
C PAKOLLISET VARAUKSET	348 442,46	348 442,46
Muut pakolliset varaukset	348 442,46	348 442,46
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	103 540,22	116 744,76
Valtion toimeksiannot		0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	103 540,22	116 744,76
E VIERAS PÄÄOMA	107 606 757,70	100 396 104,32
Pitkäaikainen	79 258 246,54	72 245 511,54
Joukkovelkakirjalainat	50 000 000,00	30 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	28 820 539,48	41 810 204,48
Muut velat	437 707,06	435 307,06
Lyhytaikainen	28 348 511,16	28 150 592,78
Joukkovelkakirjalainat	18 000 000,00	10 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 827 336,88	7 305 414,88
Saadut ennakot	471 005,06	7 184,83
Ostovelat	246 722,96	1 390 897,96
Muut velat	379 035,80	830 222,40
Siirtovelat	6 424 410,46	8 616 872,71
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	235 195 320,20	225 884 695,98

Investoinnit

Kunnanhallitus

Investointien määrärahoihin esitetään muutosta maa-alueiden hankintaan. Maahankintoihin esitetään määrärahan lisäystä 100 000 euroa Roinilantien maankäyttösopimukseen liittyen.

Maa-alueiden myynti on edennyt hyvin kuluna vuonna. Myynnejä kertyy vuonna 2021 alkuperäistä suunnitelmaa enemmän.

Sivistyslautakunta ja hyvinvointilautakunta

Investointien (irtain omaisuus) toteutuma on 0 euroa 30.9.2021. Tilinpäätösarvio on talousarvion mukainen, yhteensä 60 000 euroa.

Tekninen ja elinvoimalautakunta

Ehnroosin koulun rakentaminen etenee aikataulun mukaisesti (leasing-rahoitus). Vuoden 2021 rakennuskustannusten toteuma ennustetaan olevan n. 1 750 000 euroa TA2021 yhteydessä arvioitua suurempi

johtuen vuoden 2020 maksuerien siirtymisestä kuluvalle vuodelle.

Koskenrannan päiväkotia Amandan rakennushanke etenee aikataulun ja hankkeelle varatun määrärahan mukaisesti. Purkutyö valmistui ajallaan 30.8.2021. Uudisrakentaminen on käynnistynyt maanrakennustöillä 14.9.2021.

Hepolan koulun vesikatkon korjauksen hankesuunnitelma on valmistunut 1.9.2021. Hankkeen urakkalaskenta-asiakirjat ennustetaan valmistuvan aikataulun ja varatun määrärahan mukaisesti 1.12.2021 mennessä.

Myllymäen koulun hankesuunnittelutyö on käynnistynyt ja etenee aikataulun ja suunnitelmaan varatun määrärahan mukaisesti.

Vesiliikuntakeskuksen hankesuunnittelutyö on käynnissä ja ennustetaan valmistuvan kuluvan vuoden loppuun mennessä hankkeelle varatun määrärahan puitteissa.

Investoinnit	Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2021	TA muutokset 2021	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.9.2021	Polkkeama	Polkkeama %	Ennuste
Kunnanhallitus								
Kiinteä omaisuus								
Kiinteä omaisuus yhteensä	N Netto	-500 000		-500 000	-502 593	2 593	-1 %	-480 000
Alneeton käyttöomaisuus								
Alneeton käyttöomaisuus yhteensä	N Netto	-49 000		-49 000	31 907	-80 907	165 %	-31 000
Kunnanhallitus yhteensä	Menot	-749 000		-749 000	-828 185	79 185	-11 %	-831 000
	Tulot	200 000		200 000	357 500	-157 500	-79 %	382 000
	N Netto	-549 000		-549 000	-470 685	-78 315	14 %	-449 000

Investoinnit	Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2021	TA muutokset 2021	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.9.2021	Polkkeama	Polkkeama %	Ennuste
Kasvatus- ja sivistyslautakunta								
Irtain omaisuus								
Tiltojen kalustaminen								
Sivistyslautakunta yhteensä	Menot	-60 000		-60 000		-60 000	100 %	-60 000
	Tulot							
	N Netto	-60 000		-60 000		-60 000	100 %	-60 000

Investoinnit	Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2021	TA muutokset 2021	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.9.2021	Polkkeama	Polkkeama %	Ennuste
--------------	-------------------------------------	------------	-------------------------	----------------------------	----------------------	-----------	----------------	---------

Tekninen lautakunta									
Talonrakennus									
Koulurakennus									
Ehnoosin koulu toteutetaan leasingrahoituksella	N Menot	-18 000 000	-6 500 000	-6 500 000	-4 527 621	-1 972 379	30 %	-8 250 000	
Päiväkotirakennus									
Päiväkotin Amandan uudisrakennus	N Menot	-5 400 000	-2 600 000	-350 000	-2 950 000	-394 395	-2 555 605	87 %	-2 950 000
Liikuntapalkat ja vapaa-ajan rak.									
Vesiliikuntakeskus	N Menot	-15 500 000	-50 000	-50 000	-10 733	-39 267	79 %	-50 000	
Rakennusten korjaukset/ sisäilmakorj.									
Rakennusten korj./ sisäilmakorj. yht	N Menot	-300 000		-300 000	-101 713	-198 287	66 %	-300 000	
Peruskorjaukset									
Peruskorjaukset yhteensä	N Menot	-330 000	-60 000	-390 000	-163 688	-226 312	58 %	-390 000	
Energiansäästötoimenpiteet									
Energiansäästötoimenpiteet yht.	N Menot	-230 000		-230 000	-219 956	-10 044	4 %	-230 000	
Talonrak. yhteensä (ilman leasingrah.)	Menot	-3 510 000	-410 000	-3 920 000	-890 486	-3 029 514	77 %	-3 920 000	
	Tulot								
	N Netto	-3 510 000	-410 000	-3 920 000	-890 486	-3 029 514	77 %	-3 920 000	
Kuntateknikka									
Alueet mm. teollisuus ja infra yhtee									
	N Menot	-750 000		-750 000	-102 048	-647 952	86 %	-750 000	
Liikenne yhteensä									
	N Menot	-1 100 000		-1 100 000	-620 933	-479 067	44 %	-1 100 000	
Pulstot ja leikkipalkat yhteensä									
	N Menot	-600 000		-600 000	-269 575	-330 425	55 %	-600 000	
Kuntateknikka yhteensä									
	Menot	-2 450 000		-2 450 000	-992 556	-1 457 444	59 %	-2 450 000	
	Tulot								
	N Netto	-2 450 000		-2 450 000	-992 556	-1 457 444	59 %	-2 450 000	
Teknisen Irtain omaisuus									
Irtain yhteensä	N Menot	-620 000	75 000	-545 000	-149 523	-395 477	73 %	-545 000	
Tekninen lautakunta yhteensä									
	Menot	-6 580 000	-335 000	-6 915 000	-2 032 565	-4 882 435	71 %	-6 915 000	
	Tulot								
	N Netto	-6 580 000	-335 000	-6 915 000	-2 032 565	-4 882 435	71 %	-6 915 000	
Bruttoinvestoinnit									
Rahoitusosuudet investointimenoihin	Menot	-7 389 000	-335 000	-7 724 000	-2 860 750	-4 863 250	63 %	-7 806 000	
	Tulot								
Leasingrahoitteiset investoinnit (käyttötalous)		-6 500 000		-6 500 000	-4 527 621	-1 972 379	30 %	-8 250 000	
Käyttöomaisuuden myynnit	Tulot	200 000		200 000	357 500	-157 500	-79 %	382 000	
KUNNAN NETTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	Netto	-13 689 000	-670 000	-14 024 000	-7 030 871	-6 993 129	50 %	-15 674 000	
NETTOINVESTOINNIT ILMAN LEASINGRAH.	Netto	-7 189 000	-335 000	-7 524 000	-2 503 250	-5 020 750	67 %	-7 424 000	

Palvelualueiden osavuositarkastukset

Tavoitteiden toteutuminen

Palvelualueiden sekä tulosalueiden näkökulmaan ja strategiaan liittyvät tavoitteet			Seuranta	
Hallinto		Mittari, seuranta ja toimenpiteet	Tavoitteen edistyminen	Arvio toteutuksesta
Yleishallinto	1. Kuntamarkkinointiohjelma on laadittu ja toimenpidentu.	1. Kuntamarkkinointiohjelman tavoitteista raportoidaan osavuositarkastuksessa. Resurssien käytön arviointi.	Kuntamarkkinointiohjelma on laadittu ja on käytännön toteutuksessa. Markkinointivastaava aloittanut elokuussa. Markkinointistrategia laaditaan osana kuntastrategiaa syksyllä.	
Tukipalvelut	1. Tuottavuushankkeet on käynnistetty osana talousohjelmaa.	1. Projekteja arvioidaan säännönmukaisesti, toimialajohdoryhmät. Hankeraportit laadittu säännöllisesti.	1. Tuottavuusohjelma on valmistelussa ja projektit salkutettu (25 kpl) joita seurataan ARC välineellä.	
Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut (KEUSOTE)	1. Keusoten oman toiminnan kasvu vuodelle 2021 on 1% vuoden 2019 tilinpäätöksen tasosta.	1. Talousarvion toteutumistietoja raportoidaan kuukausittain jäsenkunnille.	1. Keusoten kanssa talousarvion toteutumista arvioidaan kuukausittain vuoden alkukuukausia lukuun ottamatta. Talousarvion ylitysuhka kunnalle oman toiminnan osalta on 1,6 milj. € elokuun 2021 tilanteen mukaan.	
	2. Tuottavuusohjelmalla Keusote saavuttaa 20,4 milj. nettomenojen alenemaa vuoden 2021 menokehyksestä.	2. Tuottavuusohjelman toimenpiteitä ja onnistumista raportoidaan osavuositarkastusten rytmisessä.	2. Tuottavuusohjelman toteutumista seurataan kuukausittain vuoden alkukuukausia lukuun ottamatta. Keusoten oman arvion mukaan tuottavuusohjelmassa ei tulla pysymään vuonna 2021.	

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	1. Uuden palvelutasomäärittelyn mukaiset tavoitteet ja palon-aseman ratkaisut toteutettu.	1. Tavoitteiden raportointi kuntaan osavuosisikatsauksissa.		
Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	1. Ympäristö- ja maa-ainelupien käsittely on asiakaslähtöistä ja nopeaa.	1. Ympäristö- ja maa-ainelupien käsittelyajat nopeutuvat edelliseen vuoteen nähden.	1. Asian vastuu Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksessa ja myös toteumaseuranta. Toimintamalleja kehitetty ja vireille tulevia lupia käydään yhteisesti ennakkoon läpi. Tavoitteen toteuma selviää tilinpäätösvaiheessa.	
	2. Ympäristöpalvelujen palveluita tarjotaan lähipalveluna.	2. Lähityöskentelyä jatketaan vuonna 2021 erikseen sovittavalla toimintamallilla ja huomioiden koronapandemian hetkinen tilanne. Lähityöskentelyä on vähintään kerran kuukaudessa.	2. Lähityöskentelyä ei ole voitu alkuvuoden 2021 aikana jatkaa koronatilanteesta johtuen. Syksyn tilanne avoin.	

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut		Mittari, seuranta ja toimenpiteet	Tavoitteen edistyminen	Arvio toteumasta
Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset	1. Toimialan talouden, sopimushallinnan ja hankintojen suunnitelmallisuuden kehittäminen.	1. Toimialan palveluiden läpinäkyvyyden lisääminen tuotteistamalla palvelut: varhaiskasvatuspalvelut tuotteistetaan vuosina 2020 - 2021.	1. Varhaiskasvatuksen palveluiden tuotteistaminen osana kunnan tuotteistamisprojektia etenee edelleen	
		2. Sopimusvalvonnan kehittäminen koko kunnan tasolla yhteistyössä.	2. Sopimusvalvonnan kehittäminen käynnissä osana kunnan kokonaistavoitetta.	
		3. Toimialan hankintojen kirjaaminen HankintaSampo-järjestelmään ja prosessointi rehtorien ja päiväkotijohtajien käytössä.	3. Hankintojen kirjaamista edistetään vuoden 2021 aikana.	

Opetuspalvelut ja varhaiskasvatuspalvelut	1. Asiakaslähtöisten ja laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalveluiden tuottaminen.	1. Rakentaa yhteisön toimintakulttuuria, joka edistää oppimista, osallisuutta, hyvinvointia ja kestäväää elämäntapaa. Keskeisenä painopisteenä on kasvun ja oppimisen edellytyksistä huolehtiminen.	1. Opetuspalvelut: opetussuunnitelmien valmistelu toteutettu veloitteiden ja kehittämistarpeiden mukaisesti. Tulosalueen tiimit toiminnassa. Lisäksi erityisesti hankkeiden kautta henkilöstön osallisuutta vahvistettu. Tuotetaan erityispedagogista osaamista vahvistavaa koulutusta ja kehitetään palvelurakenteita. Vahvistetaan yrittäjyyskasvatuksen menetelmällisyyttä. Varhaiskasvatus: Varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman liitteitä täydennetään edelleen. Meneillään olevien hankkeiden loppuun saattaminen ja arvioiminen sekä tarpeenmukaisia uusia hankehakuja tehdään. Kehkeytyvä toimintasuunnitelma ja kertomus johtamisen, kehittämisen ja arvioinnin välineenä.	
	2. Oppivan yhteisön oppimisen ja osaamisen vahvistaminen.	2. Avoimen, yhteisöllisen ja dialogisuutta edistävän toimintakulttuurin rakentaminen ja osaamisen jakaminen. Pedagogista perustehtävää johdetaan systemisesti.	2. Opetuspalvelut: Oppivelvollisuuden laajentumisen mukaisia toimenpiteitä käyttöön otettu. Toimintaa kehitetään edelleen. Koulujen sisäisiä johtamisrakenteita vahvistettu sekä henkilöstön ammattiosaamista ja pysyvyyttä edistetty osana tva-järjestelmää. Erityispedagogista osaamista vahvistetaan yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa. Varhaiskasvatuspalvelut: Henkilöstön koulutuksia on järjestetty johtamiseen, tunne- ja vuorovaikutustaitoihin työhyvinvoinnin näkökulmasta ja tasa-arvo ja yhdenvertaisuuteen liittyen.	

<p>Opetuspalvelut ja varhaiskasvatuspalvelut</p>	<p>3. Yhteisöllinen johtaminen.</p>	<p>3. Kaikkien lasten ja koko henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen, tasa-arvoisuus, yhdenvertaisuus ja oikeudenmukainen toiminta. Yhteisön sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittäminen. Talouden tasapainosta huolehtiminen.</p>	<p>3. Opetuspalvelut: Ehnroosin koulu pilotoi harrastamisen, liikkumisen ja hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteitä lv. 2021-2022 aikana liikuntalähikoulu ajattelun mukaisesti. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä päivitetään vuoden 2021 aikana osana kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän kokonaistoimenpiteitä. Varhaiskasvatuspalvelut: Laaditaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Laaditaan suunnitelma lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Asiakasmaksulain muutoksen vuoksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määritetään uudelleen 1.8.21 alkaen.</p>	
	<p>4. Hyvinvointia ja turvallisuutta edistävien kasvu- ja oppimisympäristöjen rakentaminen.</p>	<p>4. Innovatiivisten, terveellisten, turvallisten ja erilaista oppimista tukevien työskentely- ja oppimisympäristöjen rakentaminen. Tieto- ja viestintäteknologian pedagoginen hyödyntäminen kasvatusta ja opetuskäytössä.</p>	<p>4. Opetuspalvelut: Kehitämme toimintamallia kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Ehnroosin rakennushanke on käynnissä, Myllymäen ja Hepolan koulujen tarveselvitystyö valmistelussa ja päätöksenteossa. Tieto- ja viestintäteknologian opetusikäntö kehittäminen käynnissä ja jatkuu. Varhaiskasvatuspalvelut: Asiakaslomakkeita sähköistetään edelleen. Amandan päiväkodin rakentaminen etenee suunnitellun aikataulun mukaisesti. Varhaiskasvatuksen monilukutaito ja tietoviestintäteknologia suunnitelma on tehty varhaiskasvatussuunnitelman liitteeksi. Varhaiskasvatukseen ja esiopetuksen kiusaamisen puuttumisen mallia päivitetään siten että laaditaan yhteinen suunnitelma kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi.</p>	

Elinikäinen oppimisen ja hyvinvoinnin palvelut	1. Kansalaisopisto järjestää kursseja ja tapahtumia, jotka tuottavat osaamista ja hyvinvointia kuntalaisille.	1. Kurssitarjonnan suunnittelun pohjana ovat tiedolla johtaminen, opiskelijapalautte sekä heikkojen signaalien tunnistaminen toimintaympäristöstä.	Opisto on kerännyt opiskelijapalautetta erityisesti etäopetukseen osallistuneilta. Kirjaston rajoitettujen palvelujen aikana on toimittu mahdollisuuksien mukaan lisäten e-aineistotarjontaa ja kirjakassipalveluita.	
	2. Kirjasto edistää kaikenikäisten kuntalaisten monipuolista lukutaitoa ja kansalaisuutta, tiedonhankintaa ja hyvinvointia.	2. Kirjasto tarjoaa sisällöltään ja muodoiltaan monipuolisia aineistoja, matalan kynnyksen palveluja, opastusta, kohtaamisia ja tapahtumia sekä kokeilee uutta ja osallistuu kirjaston ulkopuolisiin tapahtumiin.		

Hyvinvoinnin edistämisen palvelut	1. Hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen resurssit (raha ja henkilö) pysyvät vähintään nykyisellä tasolla.	1. Mittari: hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen henkilöresurssi määrä ja käytettävä raha.	Hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen henkilöresurssi on tällä hetkellä 50%, järjestely toimii, kun työt on voinut priorisoida vapaa-aikapäällikön töiden kanssa.	
Vapaa-aikapalvelut	1. Vapaa-aikapalvelut toimii laaditun strategian mukaisesti. 2. Tulosalue suoriutuu päällikön vaihdoksesta ja tulevasta organisaatio muutoksesta.	1. Strategian tavoitteet saavutetaan niin toiminnan kuin organisaatio muutoksen osalta.	1) Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan ja tarvittaessa tehdään muutoksia tavoitteiden saavuttamiseksi. Vapaa-aikapäällikön 50% työpanos on toiminut, kun työn painopistettä on voinut rytmittää ja vuorotella hyvinvointikoordinaattorin työn kanssa.	

Tekninen ja elinvoimapaalvelut		Mittari, seuranta ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	Tavoitteen edistyminen	Arvio toteumasta
Tekninen ja elinvoimapaalvelujen yhteiset	1. Toiminnallisuus; sopimukset/hankinnat; uusien toimintapojen/automaation kehittäminen ja hyödyntäminen läpi organisaation=> talouden tasapainon edistäminen.	1. Kategoriatyön tulokset asian tuntijapalveluiden osalta ja vähintään yhden uuden kategoroinnin loppuun saattaminen- työ on jatkuvaa. Sopimushallinnan toimintojen uudelleen arvionti on tehty toimialalla ja käytössä.	Kohta 1. Työ sopimushallinnan osalta on aloitettu => arkistointi keskitetty/ohjeistus laadittu, sähköinen allekirjoitus käytössä. Verkkolomakkeita laadittu. Kategoriatyö alkaa myöhemmin yhdessä hankintatoimen kanssa aikataulutettuna.	
	2. Palautteiden (kuntalaisten osallistaminen) määrätietoinen kehittäminen sovelluksineen	2. Palautteiden antaminen ja niiden vastaanotto on edennyt sovelluksen käyttöönoton osalta väh. kokeiluvaiheeseen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (muut toimialat, luottamushlöt jne.).	2. Palautteiden antaminen on korvattu Resonoi-sovelluksella, joka toteuttaa vain osittain asiakkaiden palautteita=> todennäköisesti ei panoksia tähän tänä vuonna eikä toteudu kuin osittain.	

Tekninen ja elinvoimapaalvelujen yhteiset	3. Tiedolla johtamisen käytäntöjä laajennetaan tulosalueittain.	3. Vähintään yksi per tulosalue.	3. Ei ole aloitettu, ei toteudu tänä vuonna. Edellyttää aloitusvaiheessa jonkin verran ajallista sitoutumista tulosalueittain, siirtyä v.2022	
	4. Suunnitteluratkaisut talo- ja infrarakentamisessa tukevat tavoitetta elinvoimaisesta ja viihtyisästä palveluiden keskukselta taloudelliset resurssit huomioon ottaen.	4. Käyttäjätyytyväisyyskysely 1/ vuosi. Raportointi toimialan johtoryhmälle.	4. Ei ole aloitettu.	
	5. Ylläpidetään kunnallistekniikan, viherrakentamisen ja leikkialueiden suunnittelutöiden ohjelmaa maankäytön toteutumisen vaatimassa aikataulussa. Ylläpidetään talonrakentamisen suunnittelu-aikataulua tilahankkeiden toteuttamisohjeen mukaisessa laajuudessa ml. tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheet. Tarveselvitys hyväksytty n. 3 v. ja hankesuunnitelma n. 2 v. ennen aioittua rakentamisen aloitusta.	5. Suunnitteluohjelmat ja -aikataulut laaditaan taulukkomuodossa ja raportoidaan tekniselle johtajalle puolivuositain.	5. Jatkuva ylläpito	
	6. Kunnan uuden elinkeino-ohjelman mukaiset toimenpiteet käynnistetty.	6. Kunnan ja MYK:n arviot elinkeino-ohjelman tavoitteista.	Kunnan elinkeino-ohjelman päivitys päätettiin siirtää kuntastrategian yhteyteen. MYK seuraa tavoitteita omassa osiossaan.	

Maaseutupalvelut	1. Ruokavirasto on asettanut kunnan ja Ruokaviraston välisessä maksajavirastosopimuksessa yhteistoiminta-alueille palvelutavoitteet ja valvoo tavoitteiden toteutumista.	1. Vuosittainen maksajavirastovakuumuus, sekä yhteistoiminta-alueelle kohdistuvat valvonnat ja auditoinnit.	Seuranta tehdään jatkuvasti, lopullinen raportointi varainhoitovuodesta 16.10.2020 - 15.10.2021 tehdään 15.11.2021 mennessä.	
	2. Sähköisen asioinnin lisääminen	2. Sähköisten hakemusten määrä.	Sähkösten hakemusten prosentuaalinen määrä on lähes sama kuin viime vuonna (92,6--> 93,4) %. Paperihakemusten määrä väheni, mutta lopettavien tilojen kautta väheni myös sähköisten hakemusten määrä.	

Toimitilapalvelut	1. Energiatehokkuussuunnitelma ja toimenpiteet > liittyy kunnan strategiaan > asuminen ja maankäyttö, jonka tavoite.	1. Vuosittainen määräraha investoinneissa - led valaistuksen uusinta vuosittain määritellyissä kohteissa > säästötavoite. - energiakatselmusten / katsastusten toimenpiteet käytäntöön > vuosittaiset määritellyt toimenpiteet > säästötavoite.	Led valaistushankkeen 2. puitesopimukseen liittyvä minikilpailutus toteutettu ja hanke alkanut Energiasäästötavoitteissa tänä vuonna Sääksjärven koulun lämmitystapamuutos suunnitteilla Nivos Oy:n kanssa, suunnittelu valmis vasta syyskuun alussa.	
	2. Turhista kiinteistöistä luopuminen > liittyy kunnan strategiaan > talous.	2. Vuosittain määritellään tarpeettomat kiinteistöt, jotka realisoitava.	Mäntsälä 2026 toimenpiteet viety käytäntöön niiden kiinteistöjen osalta, joissa mahdollista.	
	3. Hankintojen strategiset tavoitteet.	3. Hankinnoissa huomioidaan hankintojen strategiset tavoitteet yksikön osalta. - hankintojen suunnitelmallisuus (hankintakalenteri). - hankinnoissa pyritään löytämään kestävä kehitys ja huomioidaan energiatehokkuus hankinnoissa. - lisätään hankintaosaamista koulutuksen avulla.	Hankintakoulutuksessa oltu 31.3.2021, hankintojen suunnitelmallisuutta lisätty ja pidetty hankintojen osalta tilannekatsaus 2 vkon välein.	

Aterialla ja puhtauspalvelut	1. Tuottavuuden lisääminen / ruoka- ja siivouspalvelujen organisaatiomuutos.	1. Ruoka- ja siivouspalvelujen organisaatiomuutoksen valmistelu projektisuunnitelman aikataulun mukaisesti. Toteutus valmiina 30.6.2021. Toiminta alkaa kunnan omana toimintana 1.7.2021. Henkilöstön rekrytointi, koulutus ja perehdytys valmiina 30.6.2021 mennessä.		
	2. Asiakastytyväisyyden lähtötason selvittäminen ja jatkuva kehitys osana toimintaa.	2. Tilaaja- ja käyttäjäasiakkaalle järjestetään tyytyväisyyskysely 31.5.2021 mennessä. Kartoitetaan lähtötaso ruoka- ja siivouspalvelujen nykytilasta. Tyytyväisyyskyselyjen perusteella saatujen palautteiden avulla toiminnan laatua ja sen kehitystä seurataan ja kehitetään jatkuvasti.	2. Asiakastytyväisyyskysely tehty vk.15. Oma KivaQ -kysely tehty ja purettu koko henkilöstön kanssa 11.5.21.	
	3. Siivous / menetelmien muuttaminen vähemmän kemikaaleja sisältävistä aineista ekologisempaan suuntaan.	3. Kemikaalivapaaseen ylläpitosiivoukseen siirrytään koulusiivouksessa, 2 kohteessa 31.12.2021 mennessä. Tavoitteena on kemikaalien ja veden käytön vähentäminen uusien menetelmien hyödyntämällä. Puhtaustasoa seurataan laatukierrosten ja puhtaustestien avulla.	3. Siivouskoneiden ja laitteiden kilpailutus on valmistunut ja laitteet tilattu 12.7.21.	

Kuntateknikka	1. Kuntatekniikan toiminnan kehittäminen.	1. Kuntatekniikan sisäisen yhteistyön lisääminen, jolla vähennetään ulkoisen palvelun ostoa.		
	2. Asuinalueiden viihtyisyyden edistäminen - viihtyisä ja vireä ympäristö.	2. Mäntsälänjoen kunnostaminen; kunnostustöiden jatkaminen (70% valmiina vuoden 2020 lopussa). Tavoite, Urheilukentän ja Leppäniementien sillan väli valmis vuoden 2021 aikana.		
	3. Turvallinen ja toimiva kävely- ja pyöräilyverkosto	3. Mäntsälän jalanku-, pyöräily- ja ulkoilureittien verkoston kehittämissuunnitelman mukaisesti kevyen liikenteen väylien toteuttaminen. - Sälinkäntie 2020. Uudet turvalliset kevyen liikenteen väylä -yhteydet investointisuunnitelman mukaisesti sekä vanhojen väylien peruskunnostuksia.		

Maankäyttö, asuminen ja liikenne	1. Koko kunnan yleiskaavatyö -kaavaluonnos valmistuu.	1. Mittari: Yleiskaavaluonnos hyväksytään nähtäville kevätkauden 2021 aikana. Kaavaehdotuksen valmistelu syksyllä 2021. Yleiskaavan ohjausryhmä seuraa aikataulua.	1. Kuntakehityslautakunta käsitteli yleiskaavaluonnosta 16.6. kokouksessaan ja se asetettiin nähtäville 1.10. asti. Nähtävilläoloaikaa jatkettu 15.12 asti	
	2. Monipuoliset asumismahdollisuudet kunnassa.	2. Mittari: Tuetaan ja edistetään monipuolisen kuntarakenteen kehitystä tonttitarjontaa lisäämällä (seuranta: tarjonta ja kysyntä) ja maaseudun asuttamisella (seuranta: suunnittelutarveratkaisut, yleiskaavan ratkaisut).	2. Tonttikysyntä on ollut vilkasta alkuvuonna 2021. Vuolteenpellon uusi kaava-alue hyväksytty kh 22.2.2021. Suunnittelutarveratkaisuhakemuksia tullut normaaliin tapaan. Yleiskaavatyössä tarkastellaan hajarakentamisen mitoitusta.	

Arvio toteumasta	
	tavoite ei tule toteutumaan
	epävarma toteutuminen, "ehkä"
	tulee todennäköisesti toteutumaan tai on jo toteutunut

Hallinto

Hallintopalvelut/ kunnanhallitus								
1000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	1 628		1 628	1 658	30	101,9 %	1 962	1 780
Myyntituotot				1	1	561,7 %		62
Maksutuotot				4	4			1
Tuet ja avustukset	132		132	1	-131	0,6 %	154	157
Muut toimintatuotot	1 495		1 495	1 652	156	110,5 %	1 807	1 560
Toimintakulut	-75 532	-488	-76 020	-56 998	19 021	75,0 %	-79 255	-75 138
Henkilöstökulut	-3 280		-3 280	-2 561	719	78,1 %	-3 305	-3 236
Palvelujen ostot	-71 421	-104	-71 525	-53 476	18 049	74,8 %	-74 629	-71 114
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-40		-40	-36	4	88,9 %	-45	-129
Avustukset	-66	-384	-450	-423	27	93,9 %	-450	-41
Muut toimintakulut	-725		-725	-503	222	69,4 %	-825	-618
Toimintakate	-73 904	-488	-74 392	-55 341	19 051	74,4 %	-77 293	-73 358
Vuosikate	-73 904	-488	-74 392	-55 341	19 051	74,4 %	-77 293	-73 358
Poistot ja arvonalentumiset	-10		-10		10	0,0 %	-10	
Poistot ja arvonal.	-10		-10		10	0,0 %	-10	
Tilikauden tulos	-73 914	-488	-74 402	-55 341	19 061	74,4 %	-77 303	-73 358
Tilikauden ylijäämä/alljäämä	-73 914	-488	-74 402	-55 341	19 061	74,4 %	-77 303	-73 358
Vyörytyserät	3 729		3 729	2 909	-819	78,0 %	3 729	3 759
Vyörytystuotot	3 808		3 808	2 952	-857	77,5 %	3 808	3 835
Vyörytyskulut	-80		-80	-42	37	53,0 %	-80	-76
Kustannuslaskennalliset erät	6 045		6 045		-6 045	0,0 %	6 045	6 061
Yli/allj. vyörytyser. jälkeen	-64 140	-488	-64 628	-52 431	12 197	81,1 %	-67 529	-63 538

Organisaatiomuutokset vaikutukset

Kunnanvaltuusto päätti toukokuussa kunnan palveluorganisaatiomuutoksesta ja hallintosäännöstä 1.8.2021 lukien. Konsernipalvelut toimiala muuttui hallinnon palvelualueeksi. Palvelutoiminnoista kuntakehityspalvelut ja työllisyys- ja kotouttamispalvelut sekä joukkoliikenne siirtyivät tekninen- ja elinvoimapalvelut palvelualueelle. Vapaa-aikapalvelujen tulosalue ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut siirtyivät sivistys- ja hyvinvointipalvelut palvelualueelle. Näiden siirtojen jälkeen hallinnon palvelualueen henkilöstömäärä on noin 25 ja suurimpana tulosalueena kuntayhtymäpalveluista Keusoten palvelut, sen budjetin ollessa n. 70 milj. euroa. Palvelu- ja tulosalueiden luvut on esitetty uuden

rakenteen mukaisina lukujen vertailukelpoisuuden hahmottamiseksi.

Hallinnon palvelualue

Hallinnon palvelualueen toimintatuottojen toteuma syyskuun lopussa oli 101,8 prosenttia. Toimintakulujen toteuma vastaavaan aikaan oli 75,0 prosenttia. Toimintatuottojen hyvä kertymä koostuu pääosin onnistuneesta tonttimyynnistä ja maa-alueiden myyntivoitoista.

Yleishallinto

Yleishallintopalveluihin ei kohdistunut muutosta organisaatiouudistuksessa 1.8.2021.

Kesäkuussa 2021 pidettiin kuntavaalit. Koronapandemian aikaan pidettyjen kuntavaalien kustannukset kipuivat noin kolminkertaisiksi verrattuna normaali-aikaan pidettyihin vaaleihin. Valtio kompensoi kunnille kuntavaaleista aiheutuneista menoista kertakorvauksena 1,4 euroa/ asukas, joka merkitty lainvoimaiseen äänioikeusrekisteriin. Kasvaneiden kulujen ja saadun kompensaation ero ylittää alkuperäisen talousarvion 50 000 eurolla.

Uuden valtuustokauden aloitus lisää aiemmin ennakoituja kustannuksia luottamushenkilöhallinnon osalta. Palkkio-, koulutus-, sekä tarvikemenot kasvavat alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 40 000 euroa.

Kunnanjohtajan eläköityminen vuoden 2021 lopussa ja uuden kunnanjohtajan aloitus elokuussa 2021 lisäävät henkilöstökustannusten määrää yleishallinnon tulosalueella.

Tukipalvelut

Tulosalueeseen kohdistui muutos organisaatiouudistuksessa 1.8.2021, kun kulttuuri- ja tapahtumapalvelut siirtyivät vapaa-aikapalvelujen tulosalueen alta osaksi tukipalveluja. Tulosalueen luvut vuosilta 2020, sekä 2021 on muutettu vertailukelpoisiksi ja vastaamaan uutta rakennetta.

Tilikauden aikana kunta irtisanoi Sarastia Oy:n ja kunnan välisen palvelusopimuksen ulkoistettujen talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden järjestämisestä 30.9.2022 alkaen. Jatkossa kunnan palkanmaksu- ja kirjanpito palveluita tuottaa Provincia Oy, jonka kanssa on aloitettu viemään muutosprojektia läpi kohti siirtopäivää.

Kunnan markkinointivastaava aloitti työskentelyn elokuussa 2021 hallintopalvelussa.

Sosiaali- ja terveystalvet (KEUSOTE)

Tulosalueeseen kohdistui muutos 1.8.2021 organisaatiouudistuksessa. Aiemmin tulosalueelle kirjatut ympäristöterveydenhuollon kustannukset kirjataan uudistuksen myötä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tulosalueen alle.

Keusoten oman toiminnan ylityssennuste elokuun lopun tilanteessa on 54,4 miljoonaa euroa, josta koronavaikutusten arvio on yhteensä 38,8 miljoonaa euroa. Mäntsälän kunnan laskennallinen osuus ylityssennusteesta on 5,6 miljoonaa euroa, josta koronavaikutusten osuus on 4,0 miljoonaa euroa. Keusoten kuukausiraportti on esitetty osavuositarkastuksen liitteenä, jossa näkyy myös keusoten tuottama analyysi ylityksen perusteista.

Koronavaikutusten osalta avautui sosiaali- ja terveysministeriön haku kustannusten korvaamiseen. Haku on kaksi portainen ja ensimmäisessä vaiheessa tukea haetaan kustannuksiin, jotka ovat syntyneet 1.1-30.8.2021 välisenä aikana. Toinen haku käynnistyy alkuvuodesta 2022. Keusote hakee korvaukset kuntien puolesta. Osavuositarkastuksessa on arvioitu tuen osuus olevan 3 miljoonaa euroa. Keusoten maksusuuteen ei haeta talousarviomuutosta ennen kuin vasta loppuvuonna 2021, kun Keusoten toteutuma varmentuu.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tulosalueeseen ei kohdistunut muutosta organisaatiouudistuksessa 1.8.2021.

Ei poikkeamaa tai muita olennaisia tapahtumia.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Tulosalueeseen kohdistui muutos 1.8.2021 organisaatiouudistuksessa. Aiemmin sosiaali- ja terveystalvet tulosalueelle kirjatut ympäristöterveydenhuollon kustannukset

kirjataan uudistuksen myötä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tulosalueen alle.

Ei poikkeamaa tai muita olennaisia tapahtumia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan katsaus

Kunta päätti toteuttaa ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa erillisen koko kunnan riskikartoituksen, jossa käydään läpi olennaiset kuntaa ja kuntakonsernia koskevat riskit. Riskityö tehdään osittain talousarviovalmistelun yhteydessä vuoden 2021 loppuun mennessä ja sen sitä seurataan jatkossa tulevien osavuosikatsauksien ja tilinpäätöksen yhteydessä. Samassa yhteydessä päivitetään kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus.

Kunnan merkittävänä taloudellisina riskeinä ovat mm. Konserniyhtiöiden taloudellinen tilanne ja lainojen hoitokyky, sote-kustannusten merkittävä kasvuvauhti ja koronakustannuksiin saatavan valtiontuen suuruus.

Tilikauden aikana kunta irtisanoi palkanlaskennan ja kirjanpidon palveluita tarjoavan Sarastia Oy:n kanssa laaditun ulkoistussopimuksen jatkuvien toiminnassa todettujen puutteiden vuoksi. Kunta on reklamoinut palveluntuottajaa heikosta palvelun laadusta ja edellyttänyt korjaavia toimenpiteitä. Erityisesti ongelmia on ollut kunnan palkanlaskennan palveluiden osalta, jossa on merkittäviä viiveitä vastaamattomien palvelupyyntöjen osalta, jotka vaikuttavat palkanmaksun oikeellisuuteen. Kunnalle on syntynyt merkittävää imagollista haittaa. Huoli palkanmaksun oikeellisuudesta on olemassa.

Talousarviomuutokset

2021 vuonna tehdyt muutokset:

- Kuuma-seutu liikelaitoksen yhteistyökustannus sekä Kuntaliitto kehyskuntaverkosto, kulujen lisäys, yhteensä -13 766 euroa
- Keski-Uudenmaan pelastustoimi, kulujen lisäys, - 12 000 euroa
- ELY Kehä V aluevarausuunnitelma, kulujen lisäys, -66 200 euroa (siirtynyt organisaatiouudistuksessa Teknisen ja elinvoimapaalvelujen palvelualueen alle)
- Keski-Uudenmaan Sote-kuntayhtymä, kulujen lisäys, -51 183 euroa
- Vapaa-aikapalvelut, maksutuottojen ja muiden toimintatuottojen vähennys -33 000 euroa (siirtynyt organisaatiouudistuksessa Sivistys ja hyvinvointipalvelualueen alle)
- Yleishallinto, toiminta-avustukset, kulujen lisäys - 384 000 euroa

Osavuosikatsauksen 3/2021 yhteydessä valtuustolle käsiteltäväksi tulevat talousarvio- ja määrärahamuutokset:

Investointiosa

- Investoinnit maa-alueiden hankinta, lisäys määrärahoihin 100 000 €

Tuloslaskelmaosa

Päivitetyt verotuloennusteen mukaisesti kunnan verotulot vuonna 2021 ovat 94 milj. euroa. Ennuste ylittää muutetun verotuloennusteen 0,9 milj. euroa.

Valtionosuuksiin kohdistuu muutoksia kahden eri päätöksen myötä. Päätöksessä VN/27140/2020 kunnan peruspalvelujen valtionosuutta oikaistaan koronavirustestien tilaston oikaisun johdosta - 10 068 euroa. Päätöksellä VN/1990/2020-OKM-13 oikaistaan opetus- ja kulttuuritointa varten myönnettyä valtionosuutta +27 350 euroa.

- Verotulot, tulojen lisäys 945 000 euroa.
- Valtionosuudet, tulojen lisäys 17 282 euroa.

Tulosalueet

Yleishallinto

1 000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	1 460		1 460	1 648	188	112,9 %	1 794	1 515
Toimintakulut	-1 227	-398	-1 624	-1 501	123	92,4 %	-1 761	-438
Toimintakate	233	-398	-164	147	311	-89,4 %	33	1 077

Tukipalvelut

1 000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	168		168	10	-158	5,7 %	168	203
Toimintakulut	-4 427	-27	-4 454	-3 111	1 343	69,8 %	-4 452	-4 832
Toimintakate	-4 260	-27	-4 287	-3 101	1 185	72,3 %	-4 285	-4 630

Sosiaali- ja terveystoimet (KEUSOTE)

1 000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot								63
Toimintakulut	-67 525	-51	-67 576	-50 651	16 925	75,0 %	-70 676	-67 360
Toimintakate	-67 525	-51	-67 576	-50 651	16 925	75,0 %	-70 676	-67 297

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

1 000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-1 878	-12	-1 890	-1 418	472	75,0 %	-1 890	-2 070
Toimintakate	-1 878	-12	-1 890	-1 418	472	75,0 %	-1 890	-2 070

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

1 000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-475		-475	-318	157	66,9 %	-475	-438
Toimintakate	-475		-475	-318	157	66,9 %	-475	-438

Tarkastustoimi

1 000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-31		-31	-17	13	56,0 %	-31	-38
Toimintakate	-31		-31	-17	13	56 %	-31	-38

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

1000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	3 044	417	3 461	2 368	-1 094	68,4 %	3 370	3 319
Myyntituotot	1 166	50	1 216	864	-352	71,1 %	1 181	1 332
Maksutuotot	1 529	-10	1 519	1 025	-495	67,4 %	1 423	1 425
Tuet ja avustukset	273	400	673	471	-201	70,1 %	713	495
Muut toimintatuotot	77	-23	54	8	-46	15,1 %	54	68
Valmistus omaan käyttöön								
Toimintakulut	-52 921	-462	-53 383	-39 542	13 841	74,1 %	-53 167	-51 106
Henkilöstökulut	-25 583	-262	-25 845	-19 752	6 094	76,4 %	-26 048	-25 324
Palvelujen ostot	-9 885	-200	-10 085	-7 152	2 933	70,9 %	-10 025	-9 280
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-970		-970	-711	260	73,2 %	-930	-790
Avustukset	-2 785		-2 785	-1 779	1 005	63,9 %	-2 555	-2 648
Muut toimintakulut	-13 697		-13 697	-10 148	3 549	74,1 %	-13 608	-13 064
Toimintakate	-49 876	-45	-49 921	-37 174	12 747	74,5 %	-49 796	-47 786
Vuosikate	-49 876	-45	-49 921	-37 174	12 747	74,5 %	-49 796	-47 786
Poistot ja arvonalentumiset	-686		-686	-485	201	70,7 %	-686	-696
Poistot ja arvonal.	-686		-686	-485	201	70,7 %	-686	-696
Tilikauden tulos	-50 562	-45	-50 607	-37 659	12 949	74,4 %	-50 482	-48 483
Tilikauden ylijäämä/alljäämä	-50 562	-45	-50 607	-37 659	12 949	74,4 %	-50 482	-48 483
Vyörytyserät	-2 879		-2 879	-1 778	1 101	61,8 %	-2 879	-2 853
Vyörytystuotot								4 708
Vyörytyskulut	-2 879		-2 879	-1 778	1 101	61,8 %	-2 879	-7 561
Kustannuslaskennalliset erät								
Yli/allj. vyörytyser. jälkeen	-53 441	-45	-53 486	-39 437	14 049	73,7 %	-53 361	-51 335

Organisaatiomuutokset vaikutukset

Kasvatus- ja sivistyspalveluiden toimiala muuttui kesken talousarviovuoden, kun 1.8.2021 voimaan astuneen kunnan hallintosäännön mukaisesti vapaa-aika- ja hyvinvointipalvelut siirtyivät uuden toimintavuoden alussa elokuussa sivistys- ja hyvinvointipalveluiden alaisuuteen. Vapaa-aikapalveluiden talousarvio toteutunee muuten odotetusti, mutta tuloja ei kerry koronarajoitusten takia ennakoidusti. Siirto vaikuttaa ensi vaiheessa päätöksentekoon ja henkilöstöorganisaatioon. Talouteen vaikuttavat isommat muutokset toteutetaan vuoden 2023 talousarvioon. Palvelu- ja tulosalueiden luvut on esitetty uuden rakenteen mukaisina lukujen vertailukelpoisuuden hahmottamiseksi.

Sivistys ja hyvinvointipalvelut

Valtuustoon nähden sitoviin tavoitteisiin ollaan pääsemässä sivistys- ja hyvinvointipalvelualueella. Loppuvuoden osalta ratkaisevaa on koronatilanteen kehitys ja kuinka tulosalueiden palvelutoiminta palaa kohti tavanomaista tilannetta.

Korona-viruksen aiheuttamalla poikkeustilalla on ollut merkittävä vaikutus toimialan palveluihin ja niiden järjestämiseen. Koulujen siirtyminen lähi- ja etäopetukseen, päiväkotien palvelutarpeen lasku sekä kansalaisopiston ja kirjaston palvelujen sulkeminen tai osittainen rajoittaminen ovat olleet merkittäviä toiminnallisia muutoksia, joilla on ollut vaikutusta kuntalaisiin, henkilöstöön sekä toimialan talouteen. Keväällä koronarajoituksia

purettiin ja elo-syyskuussa 2021 uuden toimintavuoden käynnistyessä pystyttiin sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toiminnat käynnistämään pääasiassa lähipalveluina. Palvelutuotantoa koskivat edelleen Aluehallintoviraston ja paikallisen tartuntatautiviranomaisen kohdennetut rajoitukset ja aivan normaaliin palvelutuotantoon ei vielä syksyn aikana päästy.

Toimialan talous on kehittynyt ennusteiden mukaisesti ja pääosin palvelualueet ovat talousarviotavoitteissa. Opetuspalveluiden palkkakuluissa on mahdollisesti ylityspainetta loppuvuoden osalta palvelualueen laajentuneen hanketoiminnan takia. Hanketoiminnan kasvu liittyy Opetushallituksen ja Opetus- ja kulttuuriministeriön uusiin avustuksiin, joihin ei ollut varauduttu vuoden 2021 talousarviovalmistelussa ja ne ovat kasvattaneet kunnan omarahoitusosuuksia. Myös kotikuntakorvauksissa on ylityspainetta.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden palvelualueen käyttötalouden tilinpäätösennusteen arvioidaan kokonaisuutena olevan talousarvion mukainen.

Varhaiskasvatuksen tulosalueella henkilöstökulujen arvioidaan ylittyvän -0,3 Me ja vastaavasti syntyvän säästöä muista toimintakuluista mm. yksityisen hoidon kuntalaisä, aineet ja tarvikkeet sekä palvelujen ostot yhteensä +0,3 Me. Ao. tulosalueen toimintakatteen muutos +/- 0 euroa.

Palvelualueen hanketoimintaa ja hankerahoituksen hakuja sekä hankkeiden seuranta on käyty läpi kesäkuun 2021 palvelualueen johtoryhmissä. Huomiota on kiinnitetty omarahoitusosuuksien varaamiseen ja talousarviossa pysymiseen. Hankkeiden seuranta on otettu osaksi palvelualueen johtoryhmätyöskentelyä.

Palvelualueen tulosalueille on annettu ohjeistus kesäkuussa elokuussa käynnistyvän uuden toimintavuoden koronarautumisesta ja pyydetty ennakoimaan eri tilanteita, jotta kuntalaisia koskeva palvelutuotantoa voidaan käynnistää

mahdollisimman turvallisesti. Samalla on kiinnitetty huomiota henkilöstön jaksamiseen ja työturvallisuuteen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan katsaus

Laskujen kierrätykseen ja henkilöä itseään koskevien laskujen hyväksyntään on annettu ohjeistusta tulosaluepäälliköille ja heidän kauttaan tulosyksiköille. Palvelualueen ja kunnan talousyksikön kesken on käyty läpi sisäisen valvonnan käytäntöjä ja tietoa välitetty tulosaluepäälliköille. Esittelevät viranhaltijat ovat tehneet esteellisyyssilmoituksen tarkastuslautakunnalle. Mäntsälä 2026 ohjelman seuranta on terävöitetty palvelualueella.

Sivistyksen ja hallinnon yhteiset

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden tilinpäätösennuste on talousarvion mukainen.

Opetuspalvelut

Tulosalue, peruskoulut ja lukio ovat pystyneet vastaamaan varsin hyvin koronaviruksen aiheuttamiin palveluiden tuottamisen muutostarpeisiin. Koulujen käytössä on suunnitelmat sekä palautumiseen että varautumiseen koskien Covid19-epidemiaa. Koronaepidemian jatkuminen vaikeuttaa palautumissuunnitelman toteuttamista oppilaiden oppimisen, hyvinvoinnin ja tulevaisuususkon rakentamisessa. Jatkuinen näky myös henkilöstön työn kuormitusta lisäävänä tekijänä. Sijaisten saatavuus on tunnistettu vaikeutuneen.

Valtionavustusten (hankkeet) kasvu näkyy myönteisesti palveluiden tuottamisen mahdollisuuksia lisäävänä tekijänä, mutta tuottaa lisääntyvää riskiä omarahoitusosuuden kattavuudelle. Hankkeiden hallinnointi sekä tulosalueella että kouluilla lisää työn kuormittavuutta. Monia tavoitteita toteutetaan

hankerahoituksella, joka lisää riskiä toiminnan saattamiselle osaksi pysyvää palvelutuotantoa.

Toiminnalliset tavoitteet ennakoidaan toimintakauden aikana saavutettavan. Oppivelvollisuuden laajenemisen toimenpiteet ovat onnistuneet tavoitteiden mukaisesti. Keusoten palvelusopimuksen mukainen ja Hepolan koulun tuottaman aamu- ja iltapäivähoito erityishuoltona koskeva toiminta on käynnistynyt. Toiminnan järjestämisen kokonaisuutta arvioidaan ja yksityiskohtia kehitetään edelleen.

Tieto- ja viestintäteknologian kustannusten kasvu lisää talouden epävarmuutta. Riskit nousevat sekä kustannusten nousun että laitemäärän kasvusta.

Ehnroosin koulurakennushanke etenee rakentamisen osalta suunnitellusti. Toiminnan järjestämisen näkökulmasta (investoinnit: ensikertainen kalustaminen) myönnetty rahoitus näyttää niukalta.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluiden osalta näyttää edelleen siltä, että tavoitteet tullaan pääosin saavuttamaan.

Asiakasmaksujen alenemaa 1.8.2021 alkaen on edelleen vaikea ennustaa, lakimuutos vaikuttaa laskennallisesti jopa noin 25 %. Maksutuottojen alenemisen ennustaminen vaatii pidemmän aikavälin seurantaa. Muutos tulisi kompensoitua yhteisöveromuutoksella, mutta asiasta ei ole vielä tarkempaa tietoa.

Näyttää siltä, että henkilöstömenot ylittyvät. Henkilöstömenojen kasvua selittää mm. lapsimäärän on lisääntyminen varhaiskasvatuksessa syksyllä 2021. Lapsimäärän kasvua selittää pääasiallisesti se, että esiopetuksen järjestämistä vastuu on varhaiskasvatuksella 1.8.2021 alkaen, jonka vuoksi suurin osa esioppilaista on esiopetuksessa päiväkodeissa. Varhaiskasvatuslain muutokset päiväkodin mitoitukselta poikkeamiseen ja henkilöstön ilmoitusvelvollisuuteen liittyen

astuivat voimaan 1.8.2021 alkaen. Toiminnan järjestäjän kannalta lakimuutos tarkoittaa mm. entistä tarkempia sijaisjärjestelyjä ja lisäänee myös henkilöstömenoja.

Esiopetusikäisten kuljetusoikeuden laajeneminen 1.8.2021 alkaen aiemmasta kolmen kilometrin pituusrajasta kahteen kilometriin lisäänee varhaiskasvatuksen kuljetuskustannuksia. Kuljetusoikeuden piirissä on syksyllä 2021 esiopetusikäisiä on noin 10 lasta enemmän kuin syksyllä 2020.

Amandan päiväkodin rakentaminen etenee suunnitelman mukaisesti. Nykyinen Amandan päiväkodin toiminta lakkasi 28.6.2021 alkaen. Myllytontun päiväkodissa oleva metsäesiopeusryhmä hyödyntää entistä Amandan päiväkodin kotaa. Amandan päiväkodista vapautuva henkilöstö ja lapset on sijoitettu toisiin päiväkoteihin 1.8.2021 alkaen.

Avoin päiväkotitoiminta oli suljettuna asiakasperheiltä koronapandemian vuoksi marraskuusta 2020 toukokuuhun 2021 ja avautui ohjattuna ulkotoimintana kesäkuun alussa. Edellä mainittuna aikana päiväkodissa järjestettiin kunnan kerhotoimintaa 3–5-vuotiaille lapsille. Metsätontun päiväkotitoiminta on nimetty yhdeksi Mäntsälän kunnan liikkuvan perhekeskuksen kohtaamispaikaksi.

Mäntsälän kunnan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2021 on hyväksytty Kasvatus- ja sivistyslautakunnassa huhtikuussa ja suunnitelmaan liittyvät jalkauttamiskoulutukset on järjestetty henkilöstölle toukokuussa. Mäntsälän varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen suunnitelma lapsen suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä tuodaan Sivistyslautakunnan päätettäväksi syksyllä 2021.

Elinikäinen oppiminen ja hyvinvointipalvelut

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueella tavoitteet ovat toteutumassa. Tulosalueen muutosta on viety eteenpäin elokuusta 2021 alkaen, kun vapaa-aika- ja hyvinvointipalvelut siirtyivät osaksi

sivistys- ja hyvinvointipalvelualueetta. Hyvinvointilautakunta päätti tulosaluepäällikön hausta ja tehtävänimikkeestä syyskuussa ja viran haku on parhaillaan käynnissä.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueella maksutuotot ovat vähentyneet korona rajoitteiden vuoksi liikuntapalveluiden hallinnoimien tilojen osalta. Myös kuntosalikortin ostaneet eivät ole pystyneet käyttämään kortteja suunnitellusti, jolloin korttien käyttöaika on jatkettu.

Hyvinvointilautakunta päivitti urheilustipendien kriteerit (nuorten ja ikäihmisten kohdalta otettiin pois, että heille maksetaan puolet yleisessä sarjassa urheillevien stipendisummasta) ja stipendisummat päivitettiin nykypäivää vastaavaksi.

Hankkeiden hallinnassa tulosalueella jo päätökseen saatujen hankkeiden osalta on jouduttu tekemään pieniä palautuksia. Nykyisten hankkeiden omarahoitusosuuksien tuloutuksia on korjattu ja loppuvuoden perintörahatuloutukset tulee tehdä ennen tilivuoden päättymistä tulosalueelle, jotta hankkeiden kokonaiskustannukset pystytään raportoinnissa huomioimaan oikealla tavalla.

Kirjaston ja kansalaisopiston toiminnot ovat kärsineet myös koronarajoituksista. Syksyllä molempia toimintoja on pystytty normalisoimaan ja tälle vuodelle asetetut tavoitteet

saavutettaneen. Molemmissa tulosityksiköissä tullaan jäämään tulotavoitteista koronasta johtuen. Vapaan sivistystyön koronatuen hakukriteerit eivät täytyneet kansalaisopiston osalta, joten tukea ei pystytty hakemaan.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueella on edelleen riskinä koronavirus. Jos viruksen tartunnat kasvavat, se voi johtaa taas paikallisesti rajoitusten palaamiseen ja sitä kautta vaikuttaa tulosalueen palvelutuotantoon sekä tavoitteiden toteutumiseen.

Talousarviomuutokset

2021 vuonna tehdyt muutokset:

-Hallinto- ja talouspalvelut: menovähennys (säästö) 50 000 euroa palkkauskuluihin sekä opetuspalvelut: määrärahalisäykset palkkauskuluihin -300 000 euroa ja kotikuntakorvauksiin -200 000 euroa sekä tulolisäykset hankerahoituksen valtionosuuksiin 400 000 euroa ja myyntituloihin 50 000 euroa. Nettomuutos talousarvioon +/- 0 euroa (valtuusto 30.8.2021 § 101)

Osavuositarkastuksen 3/2021 yhteydessä valtuustolle käsiteltäväksi tulevat talousarvio- ja määrärahamuutokset:

-Ei esitystä.

Tulosalueet

Sivistyksen ja hyvinvoinnin yhteiset

1000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot								
Toimintakulut	-664	50	-614	-389	225	63,3 %	-564	-556
Toimintakate	-664	50	-614	-389	225	63,3 %	-564	-556

Opetuspalvelut

1000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	1 472	450	1 922	1 335	-587	69,5 %	1 922	1 753
Toimintakulut	-33 346	-500	-33 846	-25 398	8 448	75,0 %	-33 896	-31 891
Toimintakate	-31 873	-50	-31 923	-24 062	7 861	75,4 %	-31 973	-30 138

Varhaiskasvatuspalvelut

1000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	1 181		1 181	851	-330	72,1 %	1 201	1 210
Toimintakulut	-15 528		-15 528	-11 460	4 069	73,8 %	-15 548	-15 466
Toimintakate	-14 348		-14 348	-10 609	3 739	73,9 %	-14 348	-14 256

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin yhteiset

1000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	391	-33	358	181	-177	50,6 %	247	356
Toimintakulut	-3 382	-12	-3 394	-2 295	1 099	67,6 %	-3 158	-3 192
Toimintakate	-2 991	-45	-3 036	-2 114	922	69,6 %	-2 912	-2 836

Tekninen ja elinvoimapalvelut

Tekninen ja elinvoimapalvelut

1000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	25 434	185	25 618	18 773	-6 846	73,3 %	25 447	24 851
Myyntituotot	5 195		5 195	4 008	-1 187	77,2 %	5 244	5 451
Maksutuotot	634		634	360	-273	56,9 %	504	347
Tuet ja avustukset	254		254	3	-251	1,1 %	214	207
Muut toimintatuotot	19 351	185	19 536	14 401	-5 135	73,7 %	19 486	18 846
Valmistus omaan käyttöön				7	7			86
Toimintakulut	-20 332	-251	-20 583	-14 273	6 310	69,3 %	-21 099	-18 473
Henkilöstökulut	-6 959		-6 959	-4 778	2 181	68,7 %	-6 865	-5 457
Palvelujen ostot	-6 158	-66	-6 225	-4 537	1 687	72,9 %	-6 542	-6 175
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 948		-3 948	-2 417	1 531	61,2 %	-3 945	-3 524
Avustukset	-964		-964	-711	253	73,7 %	-1 264	-1 085
Muut toimintakulut	-2 302	-185	-2 487	-1 830	657	73,6 %	-2 484	-2 232
Toimintakate	5 102	-66	5 035	4 507	-529	89,5 %	4 348	6 464
Vuosikate	5 102	-66	5 035	4 507	-529	89,5 %	4 348	6 464
Poistot ja arvonalentumiset	-7 778		-7 778	-5 440	2 338	69,9 %	-7 633	-12 201
Poistot ja arvonal.	-7 778		-7 778	-5 440	2 338	69,9 %	-7 633	-12 201
Tilikauden tulos	-2 676	-66	-2 743	-934	1 809	34,0 %	-3 285	-5 737
Tilikauden ylijäämä/alljäämä	-2 676	-66	-2 743	-934	1 809	34,0 %	-3 285	-5 737
Vyörytyserät	-847		-847	-1 127	-280	133,1 %	-847	-900
Vyörytystuotot								1 263
Vyörytyskulut	-847		-847	-1 127	-280	133,1 %	-847	-2 164
Kustannuslaskennalliset erät	-6 045		-6 045		6 045	0,0 %	-6 045	-6 061
Yli/allj. vyörytyser. jälkeen	-9 568	-66	-9 635	-2 061	7 574	21,4 %	-10 177	-12 698

Organisaatiomuutokset vaikutukset

Kunnanvaltuusto päätti toukokuussa kunnan palveluorganisaatiomuutoksesta ja hallintosäännöstä 1.8.2021 lukien.

Konsernipalvelut toimiala muuttui hallinnon palvelualueeksi. Palvelutoiminnoista kuntakehityspalvelut ja työllisyys- ja kotouttamispalvelut sekä joukkoliikenne siirtyivät tekninen- ja elinvoimapalvelut palvelualueelle. Palvelu- ja tulosalueiden luvut on esitetty uuden rakenteen mukaisina lukujen vertailukelpoisuuden hahmottamiseksi.

Tekninen ja elinvoimapalvelut

Covid-19 pandemian hiljalleen hellittäessä on päästy jo työskentelemään osin normaalisti.

Uusi palvelualueen organisoituminen on lähtenyt hienosti liikkeelle poikkeusajasta huolimatta. Investointien osalta ollaan pääosin suunnitellulla tasolla.

Vihersuunnittelijan irtisanouduttua 19.3.2021 alkaen toimea ei ole täytetty, Välttämättömät vihersuunnittelu- ja turvatarkastuspalvelut hankitaan konsulttipalveluita hyödyntäen. Lisäksi asiakaspalautejärjestelmän kehittäminen siirrettiin tulevan vuoden 2022 kehityskohteeksi.

Lisäksi ennusteessa huomioitu: työllistäminen, toimintatuottojen tukien vähentyminen 40 000 euroa ja vastaavasti tasaus markkinointivastaavan palkkamenojen siirtona elinvoimapalveluissa, jota ei ole huomioitu palvelualueen talousarviossa 2021.

Työllistäminen, työmarkkinatuen kuntaosuuden kulujen lisäys on 300 000 euroa.

Arolan koulun lakkauttaminen toteutui ja toiminta päättyi kesäkuussa 2021. Vuoden aikana myytyjen kiinteistöjen ja Covid-19 pandemian johdosta tilojen vuokraustuotot jäävät suunnitellusta. Päiväkoti Amandan purkukustannukset olivat 120 000 euroa arvioitua pienemmät. Lisäksi toimitilapalvelujen henkilöstömenojen ennustetaan olevan yhteensä 100 000 euroa talousarvioita pienemmät

Ruoka- ja siivouspalvelujen organisaatiomuutos on valmis ja toiminta käynnistyi 1.7.2021. Henkilöstökulujen ennustetaan ylittävän n. 60 000 eurolla sairauspoissaolojen ja organisaatiouudistuksen lisähenkilöstöresurssitarpeesta johtuen. Hirvitalon yhteistyösopimus päättyi 30.6.2021 ja toimintaa jatkaa ulkopuolinen toimija 2.8.2021 alkaen.

Kuntatekniikan osalta henkilöstön palkkaaminen on ollut edelleen haastavaa. Lisäksi vuoden 2020 tilinpäätöksessä pakollisena varauksena kirjattu vastaisia menoja 150 000 euroa Hirvihaaran ampuma-alueen pilaantuneiden maa-alueiden korjaustöihin. Tämä pakollinen varaus ei ole riittänyt toteutuneiden kustannusten (600 000 euroa) kattamiseen. Pakollisissa varauksissa on n. 198 000 euroa varattu Sälinkäntien teollisuusalueen pilaantuneiden maa-alueiden korjauksiin, mutta kustannukset näyttävät jäävän olennaisesti alle ja voidaan siirtää Hirvihaaran maa-alueen menojen kattamiseen. Kokonaisuudessaan pilaantuneiden maa-alueiden osalta ylitysennuste on siten 256 000 euroa, johon ei ole varauduttu vuoden 2021 talousarviossa. Lisäksi talvihoidon kustannusten ennustetaan ylittävän 100 000 eurolla.

Maankäyttö, asuminen ja liikenne- tulosalueella (MAL) alkuvuoden toiminta on ollut pääosin talousarvion mukaista.

Toiminnallisesti haasteita tulee jatkossa tiedossa olevista henkilöstömuutoksista (mm. yleiskaava-arkkitehdin rekrytointi auki). Yleiskaava-uudistus

saatiin nähtäville 7.7. – 1.10.2021 väliselle ajalle. Nähtävillä oloaika on jatkettu 15.12.2021 asti.

Tonttikysyntä on ollut hyvää etenkin pientalotonttien osalta. Tulokertymän niin maanmyynnin/-vuokrien sekä rakennusvalvonnan tulojen osalta ratkaisee, kuitenkin toteutuuko isompia hankkeita vuoden 2021 aikana. Toistaiseksi tulot ovat tulleet pääasiassa pientalokysynnästä ja -luvituksesta.

Mäntsälän kunta on ollut mukana Kuntien Tieran kilpailutuksessa paikkatiedon hallintaan ja ohjelmistoympäristöön. Päätöksiä asiassa ei vielä ole. Lisäksi Lupapiste-palvelun uusi sopimuskausi on alkanut syksyllä. Ohjelmistokulujen arvioidaan kasvavan.

Kuntakehityspalvelujen osalta tilinpäätösennusteessa 2021 koko palvelualueelle merkittävimpiä ovat vähennykset myyntituotoissa (-130 000 euroa) johtuen maankäytösopimusten ja -vuokrien olevan ennakoitua vähäisempiä. Kiinteistö- ja mittausstoimen tuottojen ennustetaan sen sijaan kasvavan 35 000 euroa ennakoitua enemmän. Joukkoliikenteen osalta kuluihin kirjautuu kuljetussihteerin palkka, jota ei ollut huomioitu talousarviossa. Muutoin toimintakuluissa saataneen säästöjä henkilöstökulujen osalta avoimien rekrytointien takia. Kokonaisuudessa arvioidaan pysyvän muutetun talousarvion mukaisissa kokonaiskuluissa.

Palvelualueen tavoitteiden toteutumista arvioidaan erillisen liitteen mukaan. Pääosin asetetut tavoitteet tulevat toteumaan.

Talousarviomuutokset

2021 vuonna tehdyt muutokset:

-Hepolan koulun peruskorjaus, kulujen lisäys 60 000 euroa KV 3.5.2021 33 §

-Kotokartanon sisäilmakorjaus kulujen vähennys 50 000 euroa aKvalt 24.5.2021 §52

-Myllymäen koulun sisäilmakorjaus, kulujen lisäys 50 000 euroa Kvalt 24.5.2021 §52

-Koskenrannan päiväkotia Amanda, uudisrakentamisen investointi, kulujen lisäys 350 000 euroa Kvalt. 30.8.2021 §101

-Irtainomaisuus – puiston kalusto, kulujen vähennys 15 000 euroa

-Irtainomaisuus – Hirvitalon kalustohankinta, kulujen vähennys 60 000 euroa

Osavuositarkastuksen 3/2021 yhteydessä valtuustolle käsiteltäväksi tulevat talousarvio- ja määrärahamuutokset:

Investointi:

-Terveyskeskuksen sisäilmakorjauksiin on varattu tälle vuodelle määrärahaa 50 000 euroa, josta siirretään Myllymäen koulun sisäilmakorjauksiin 40 000 euroa.

-Kunnantalon vesikaton korjausurakka (150 000 euroa) toteutuu 65 000 euroa halvemmalla.

-Keskuskeittiön patteriverkoston tasapainotus ja lämmönvaihtimen uusinta (60 000 euroa) toteutuu 20 000 euroa edullisemmin.

-Määrärahalisäys 90 000 euroa Led-valaistuksen uusinta, budjetti ylittyy, määrärahaa siirretään energiansäästötoimenpiteistä.

Irtaimisto:

-Piha-alueiden ulkoleikkivälineisiin on varattu vuosittain irtaimistoon 50 000 euroa sekä päiväkotien ja koulujen kiintokalusteisiin on

varattu vuosittain määrärahaa 30 000 euroa, hankinnat toteutettu käyttötaloudessa, koska yksittäisen hankinnan hankintahinta jäänyt alle 10 000 euroa

Käyttötalous:

-Koskenrannan päiväkodin Amandan purku-urakkaan kilpailutettu (190 000 euroa) ja hinta jäi 120 000 euroa edullisemmaksi. Toimitilapalveluiden toimintamenoihin esitetään vähennystä tämän verran.

-Katujen talvihoidon määrärahayllitys lumisen talven vuoksi, palvelun ostoihin varattu rakentamiseen/kunnossapitoon ja kuljetuspalveluihin yhteensä 110 000 euroa. Tämä ylittyy 100 000 euroa. Kuntatekniikan toimintamenoihin esitetään tämän suuruista lisäystä.

-Pilaantuneiden maa-alueiden puhdistamiseen menee 256 000 euroa arvioitua enemmän menoja. Tämän osalta esitetään talousarviomuutoksena lisäys 256 000 euroa kuntatekniikan tulosalueen toimintamenoihin.

-Toimitilapalvelujen toteutuma syyskuun loppuun mennessä on merkittävästi pienempi kuin on arvioitu. Määrärahavähennys 100 000 euroa toimitilapalvelujen toimintakuluista (henkilöstökuluja)

-Työmarkkinatuen kuntaosuus on kasvanut merkittävästi tilikauden aikana. Määrärahalisäys 300 000 euroa työllistäminen, työmarkkinatuen kuntaosuuden kulujen lisäys

Tekninen ja elinvoimapaal. yhteiset

1000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	286		286	106	-180	37,1 %	246	375
Toimintakulut	-2 992	-185	-3 177	-2 269	908	71,4 %	-3 375	-2 898
Toimintakate	-2 706	-185	-2 891	-2 163	728	74,8 %	-3 129	-2 523

Maaseutupalvelut

1000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	294		294	208	-86	70,8 %	294	292
Toimintakulut	-401		-401	-304	97	75,8 %	-401	-374
Toimintakate	-107		-107	-96	11	89,7 %	-107	-83

Toimitilpalvelut

1000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	17 413	185	17 598	13 060	-4 538	74,2 %	17 548	16 982
Toimintakulut	-7 092		-7 092	-4 524	2 568	63,8 %	-6 851	-5 781
Toimintakate	10 321	185	10 505	8 536	-1 970	81,3 %	10 697	11 201
Poistot ja arvonal.	-4 632		-4 632	-3 187	1 446	68,8 %	-4 487	-9 120
Tillikauden tulos	5 688	185	5 873	5 349	-524	91,1 %	6 210	2 081

Ateria- ja puhtauspalvelut

1000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	5 870		5 870	4 288	-1 582	73,1 %	5 884	5 721
Toimintakulut	-5 271		-5 271	-3 640	1 631	69,1 %	-5 199	-4 640
Toimintakate	599		599	649	49	108,3 %	684	1 081

Kuntateknikka

1000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	372		372	498	126	134,0 %	372	605
Valmistus omaan k.				7				86
Toimintakulut	-2 645		-2 645	-2 259	386	85,4 %	-3 235	-2 900
Toimintakate	-2 274		-2 274	-1 754	513	77,1 %	-2 863	-2 209

Maankäyttö, asuminen ja liikenne

1000 €	Ta 2021	muutokset	mTa 2021	Tot. 30.9.	poikkeama €	toteuma %	Tpe 2021	Tp 2020
Toimintatuotot	1 199		1 199	613	-586	51,1 %	1 104	875
Toimintakulut	-1 931	-66	-1 998	-1 278	719	64,0 %	-2 038	-1 879
Toimintakate	-732	-66	-799	-665	133	83,3 %	-934	-1 004

Mäntsälä 2026 toimenpideohjelma

Vuoden 2021 talousarviolaadinnan yhteydessä hyväksyttiin kunnan talouden tasapainottamiseen tähtäävä Mäntsälä 2026 ohjelma, jolla pyritään pysäyttämään kunnan talouden heikentyminen, kääntämään kuntakonsernin velkaantumisen laskevalle uralle ja turvaamaan kuntastrategian mukainen toiminta. Kunnan ja sen palvelualueiden tulee sopeuttaa toimintaansa ja talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettiin

sopeuttamistoimenpiteistä, joiden toteutumista on seurattu osavuositarkastuksien yhteydessä. Sopeuttamistoimenpiteet ovat yhteensä ajanjaksolle 2020-2026 10 050 000 miljoonaa euroa, josta vuonna 2020 toteutettiin 429 832 euroa ja vuodelle 2021 kohdistuvia toimenpiteitä oli 4 382 508 euroa. Alla olevassa taulukossa on palvelualueiden laatimien arvioiden perusteella arvioitu toteutuma vuodelle 2021.

Koko kunta	Suunnitelma- kaudet	Säästötavoite	Tot.ennuste
Toimenpide	2020-2026	2021	2021
Tuottavuutta lisäävät toimenpiteet:			
Eläköitymiset ja kunnasta vapautuvat virat ja toimet	1 600 000	183 500	119 860
Kouluverkko muutokset, Arolan koulun lakkautus	270 000	75 000	85 000
Päiväkotit Amanda ja siihen liittyvät toiminnalliset muutokset	623 000	0	129 500
Ruoka- ja siivouspalvelujen uudelleen organisointi sekä terveyskeskuksen keittiötuotannon uudistaminen	558 000	158 000	158 000*
Yleinen kunnan tuottavuuden nousu 0,5%	250 000	10 375	700
C-salkun käyttötaloussäästöt	230 000	0	9 174
Kunnan sopimushallinnan kehittäminen	210 000	31 930	5 100
Varhaiskasvatuksen henkilöstösäästöt	160 000	0	0
Asiantuntijapalvelujen vähentäminen	150 000	46 036	36 691
Viherhoidon osittainen ulkoistus n. 50%	100 000	100 000	0
Esiopetuksen järjestämisvastuun siirtäminen varhaiskasvatuksen tulosalueelle	80 000	40 000	40 000
Tietohallinnon tuottavuuden nosto	80 000	10 600	5 600
Puistoalueen henkilöstösäästöt	48 000	0	0
Ehnröösien ja Myllymäen koulujen johtamisjärjestelyjen uudistaminen	21 000	21 000	-17 000
Asemakaavoittajan tehtävä järjestetään sisäisesti	20 000	20 000	0
Suunnitteluavustajan tehtävien uudelleen järjestäminen	20 000	20 000	0
Sähköiset työkalut ja palvelut	20 000	15 000	2 500
Kirjaston asiantuntijapalvelut ja erilliskorvaukset	16 000	16 000	10 000
Tuottavuutta lisäävät toimenpiteet yhteensä:	4 456 000	747 441	585 125
Palvelun mitoituksen ja laatuun liittyvät toimenpiteet:	2020-2026	Säästötavoite 2021	Tot.ennuste 2021
Kotihoidontuen kuntalisä	423 000	423 000	317 000
Joukkoliikennesopimukset ja lipputuki	60 000	40 000	0
Toimielin kokouksien ja luottamushenkilöpalkkioiden vähentäminen	11 000	15 066	3 266

Palvelun mitoitukseen ja laatuun liittyvät toimenpiteet yhteensä:	494 000	478 066	320 266
Tuloja lisäävät toimenpiteet:	2020-2026	Säästötavoite 2021	Tot.ennuste 2021
Veroprosentin nosto 0,5 %-yksikköä	1 700 000	1 700 000	1 752 000
Kiinteistöveroprosentin nosto 0,1 %-yksikköä kaikissa kiinteistöverolajeissa	800 000	800 000	824 000
Kiinteistöveropohjan tarkistus	650 000	75 000	75 000
Maksujen ja taksojen korotus 10 % (pl. päivähoito)	100 000	22 000	2 000
Tytäryhtiötuloutuksen lisääminen	300 000	300 000	0
Tuloja lisäävät toimenpiteet yhteensä:	3 550 000	2 897 000	2 653 000
Kertaerät:	2020-2026	Säästötavoite 2021	Tot.ennuste 2021
Tarpeettomien kiinteistöjen myynti	1 550 000	260 000	31 016
Kertaerät yhteensä:	1 550 000	260 000	31 016
Toimenpiteet ja kertaerät yhteensä ilman tuloslaskelmaosan tuottoja:	6 500 000	1 485 507	936 407
Toimenpiteet ja kertaerät yhteensä sis. tuloslaskelmaerät:	10 050 000	4 382 507	3 589 407

*toteutui jo vuonna 2020.

Mäntsälä 2026 ohjelman mukaisten sopeuttamistoimenpiteiden osalta talousarvion säästöistä on arvioitu toteutuvan 3,6 miljoonaa euroa. Mäntsälä 2026 ohjelman mukaiset toimenpiteet on jaettu palvelualueille ja jaksotettu vuosille 2020-2026. Osa ohjelman mukaisista toimenpiteistä on ollut vaikeasti arvioitavaa. Palvelualueet ovat sisällyttäneet ohjelman mukaiset sopeutukset talousarviomäärärahoihin. Mikäli palvelualue pysyy talousarviossa, voidaan arvioida myös sopeuttamisohjelman mukaiset

tavoitteet saavutetun, mikäli ylitykset eivät ole suoraan sopeutettavaan toimintaan kohdistuvaa.

Sopeuttamisohjelman toimenpiteistä arvioidaan 793 100 jäävän toteutumatta. Näistä suurimpina on eläköitymiset ja kunnasta vapautuvat virat ja toimet. Viherhoidon osittaisen ulkoistuksen valtuusto päätti jättää tekemättä, samoin päätös Ehnroosin ja Myllymäen koulujen johtamisjärjestelyjen uudistamisesta jäi toteuttamatta, jolloin säästön sijaan syntyi lisäkustannuksia.

Tunnusluvut	Lähtötaso, TP 2019	TP 2020	TPE 2021	Tavoitetaso	Ajoitus
Lainakanta, kunta	81 844 228	89 115 619	98 877 403	61 500 000	v. 2026
Lainakanta, konserni	193 527 386	198 454 352	190 703 176	181 500 000	v. 2026
Konserninlainat, euroa/asukas	9 339	9 549	9 128	8 500	v. 2026
Investointien tulo-rahoitusprosentti	-12,5 %	406,4 %	281,0 %	>125 %	v. 2023
Toiminnan ja investointien rahavirta, 5v	-38,4 milj. €	-21,4 milj. €	-22,1 milj. €	>0	v. 2024
Omavaraisuusaste	55,3 %	55,4 %	52,4 %	>60 %	v. 2024
Suhteellinen velkaantuneisuus	79,4 %	73,0 %	80,0 %	<66 %	v. 2025

Konserniosa

Nivos konserni

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Infrastruktuurin kehittäminen tukien Mäntsälän kunnan strategiaa		
Huolehditaan välttämättömyysinfrastruktuurin kehittämisen vastaamaan kunnan kasvua ja mahdollistavan sekä yrityksille että asukkaalle riittävän laadukkaat ja luotettavat infrastruktuuripalvelut mahdollisimman kustannustehokkaasti.		
Elinkeinopolitiikan tukeminen paikallisesti		
Osallistumme aktiivisesti suurimpien uusien yritysten Mäntsälään sijoittumiseen tarjoamalla energiaratkaisuja kilpailukykyisin ehdoin.		
Seutuyhteistyön vahvistaminen		
Haetaan volyymietuja laajemman yhteistyön kautta Nivos-konsernin toiminta-alueella esimerkkinä vesilaitosyhteistyö Pukkilan ja Pornaisten kuntien kanssa sekä kaukolämpöyhteistyö Pornaisten ja Kärkölän sekä mahdollisesti muidenkin lähikuntien kanssa.		
Mäntsälän kunnan talouden tukeminen		
Mäntsälän kunnan taloutta konserni tukee 1,6 miljoonan euron korkotuloutuksella ja kehittämällä liiketoimintaa huolehtien Nivos-konsernin arvonnoususta.		
Terve voitollinen liiketoiminta	Liikevoitto	Liikevoittoprosentti paranee suunnitellusti
Onnellinen asiakas	Asiakaskokemus	Mitataan ja seurataan säännöllisesti, tavoitteena jatkuva parantaminen.
Vahva tekemisen kulttuuri	Henkilöstökysely	Mitataan ja seurataan säännöllisesti, tavoite säilyttää nykyinen taso.
Ekologinen vastuu	Ympäristökuormituksen jatkuva pienentäminen.	Mitataan ja seurataan säännöllisesti, tavoitteena asiakkaiden hiilijalanjäljen pienentäminen.

	tot. 30.9.2021	Ta 2021	Tpe 2021	Tp 2020
Liikevaihto (1000 €)	19 001	27 566	26 958	25 110
Liikevoitto (1000 €)	-4	1 239	406	826
Omavaraisuus %	30 %	30 %	30 %	32 %
Suhteellinen velkaantunisuus %	501 %	333 %	346 %	370 %
Investoinnit (1000 €)	4 597	7 395	6 886	9 801
Lainamäärä € (1000 €)	95 132	91 884	93 384	92 890
Lainamäärä € / asukas	4 556	4 398	4 470	4 470
Asukasmäärä	20 881	20 893	20 893	20 782

Tot. 30.9. sarakkeen asukasmäärä laskettu 08/2021 tiedolla

Mäntsälän Kodit Oy

	tot. 30.9.	Ta 2021	Tpe 2021	Tp 2020
Asukkaat lkm	670			675
Klinteistöt lkm	16	16	16	16
Asunnot lkm	402	402	402	402
Asuinneliöt	19 905	19 905	19 905	19 905
Kesk. neliövuokra / kk	11,87	11,87	11,87	11,85
Asuntojen vuokrausaste	98,5 %			99,2 %
Vaihtuvuus % / vuosi	16,2 %			23,8 %
Vuokrasaatava	51 465			35 958
Hakemuksia Jonossa	112			81

	tot. 30.9.2021	Ta 2021	Tpe 2021	Tp 2020
Liikevaihto (1000 €)	2 351	3 230	3 230	3 124
Liikevoitto (1000 €)	166	33	33	792
Omavaraisuus %	1 %	1 %	1 %	1 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	9 %	13 %	12 %	12 %
Investoinnit (1000 €)				
Lainamäärä € (1000 €)	26 344	25 096	27 965	26 486
Lainamäärä € / asukas	1 262	1 201	1 338	1 274
Asukasmäärä	20 881	20 893	20 893	20 782

Tot. 30.9. sarakkeen asukasmäärä laskettu 08/2021 tiedolla

Mäntsälän Toimistotalo Oy

	tot. 30.9.2021	Ta 2021	Tpe 2021	Tp 2020
Tuotot / kulut %	71 %	100 %	100 %	100 %
Omavaraisuus %	5 %	6 %	6 %	5 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	9 %	12 %	12 %	11 %
Investoinnit (1000 €)				
Lainamäärä € (1000 €)	3 652	3 554	3 554	3 807
Lainamäärä € / asukas	175	170	170	183
Asukasmäärä	20 881	20 893	20 893	20 782

Tot. 30.9. sarakkeen asukasmäärä laskettu 08/2021 tiedolla

Mäntsälän Jäähalli Oy

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Jäähallin kävijäkerrat vuodessa	160 000	37000
Lasten ja nuorten harrastajamäärien kasvattaminen	Aloittavien ryhmien, kuten kiekko- ja luistelukoulujen kasvattaminen	Jää-Tiikereiden kiekkokoulussa sekä Jäätaitureiden luistelukoulussa on yhteensä yli 80 lasta.
Mainospaikka myynti vuodessa	17 000 €	250 €
Tilikauden tulos	10 000 €	Saatujen koronavirustukien ansiosta maksuvalmius säilynyt välttävänä

	tot. 30.9.2021	Ta 2021	Tpe 2021	Tp 2020
Liikevaihto (1000 €)	186	470	340	245
Liikevoitto (1000 €)	278	105	1	-141
Omavaraisuus %	4 %	3 %	4 %	1 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	3413 %	1320 %	1845 %	2464 %
Investoinnit (1000 €)	7 140	6 950	7 140	5 930
Lainamäärä € (1000 €)	6 275	6 205	6 265	5 979
Lainamäärä € / asukas	301	297	300	288
Asukasmäärä	20 881	20 893	20 893	20 782

Tot. 30.9. sarakkeen asukasmäärä laskettu 08/2021 tiedolla

Mäntsälän Yrityskehitys Oy

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Seuranta- ja toteutuma
Sitovat tavoitteet:		
Uudet suuret yritykset 2 kpl ja keskiuuret yritykset 3 kpl kausi 2019-2021	2019-2021 kappaleet 2 kpl suuria ja 5 kpl keskiuurta	asiakashallintarekisteri , MYK
Yrityskonsultointien määrä 120 kpl/vuosi	1.1-30.9.2021 114 kpl	asiakashallintarekisteri , MYK

	tot. 30.9.2021	Ta 2021	Tpe 2021	Tp 2020
Lilkevalhto (1000 €)	278	368	364	347
Lilkevoitto (1000 €)	15	0	1	13
Omavaraisuus %	99 %	99 %	99 %	99 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	0 %	0 %	0 %	0 %
Investoinnit (1000 €)	0	10	10	10
Lainamäärä € (1000 €)	0	0	0	0
Lainamäärä € / asukas	0	0	0	0
Asukasmäärä	20 881	20 893	20 893	20 782

Tot. 30.9. sarakkeen asukasmäärä laskettu 08/2021 tiedolla

Sanasto

Ta 2021

Alkuperäinen talousarvio vuodelle 2021.

mTA 2021

Muutettu talousarvio, jossa huomioitu valtuuston hyväksymät muutokset alkuperäiseen talousarvioon.

Tot. 30.9.

Kirjanpidon toteuma 30.9.2021 tilanteessa.

Tot. % mTA 2021

Toteuma 30.9. verrattuna muutettuun talousarvioon. Esitetty prosentteina.

Tpe 2021

Tilinpäätösennuste tilikaudelta 2021.

Tp 2020

Tilinpäätös vuodelta 2020.

Toimintatuotot / Toimintakulut %

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$.

Tulorahoituksen osuus toimintamenoista.

Vuosikate / Poistot %

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$.

Vuosikatteen tulisi riittää kattamaan vähennettävien poistojen määrä. Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, kunnan tulorahoituksen oletetaan olevan riittävä.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Rahoituslaskelman välitulokseksi, jonka määrä ilmaisee sen kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä, taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien kertymä, € (5 vuotta)

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus %

Investointien tulorahoitus, % = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella.

Laskennallinen lainahoitokate

Laskennallinen lainahoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$.

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita

Liitteet

Liite 1 Keski-Uudenmaan Sote-kuntayhtymän raportti 08/2021

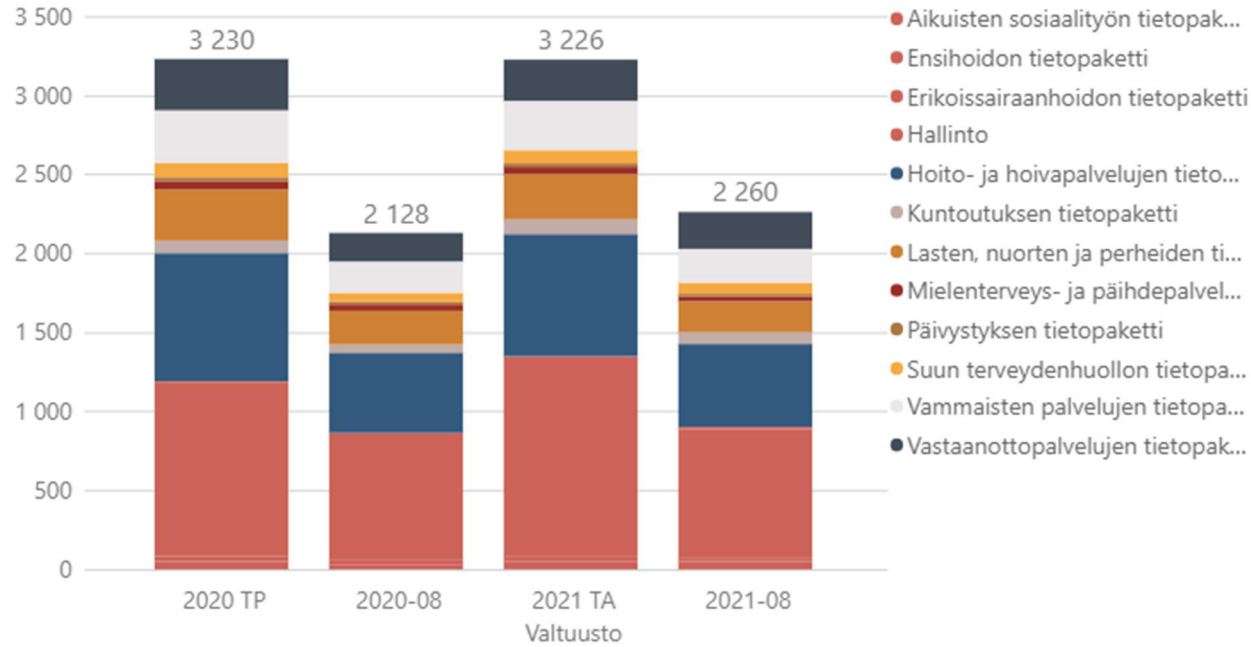
Kustannukset palveluittain

Palvelu	Ed. vastaava kausi	Valittu TA	Valittu kausi	Toteuma-% (TA)
Oma toiminta	27 010 992	40 025 507	29 612 472	74 %
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	649 324	990 607	1 036 391	105 %
Hallinto	17 204	32 802	295 531	901 %
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	10 661 733	16 015 597	11 006 038	69 %
Kuntoutuksen tietopaketti	1 049 133	1 922 541	1 496 785	78 %
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	4 433 679	5 932 660	4 080 858	69 %
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	828 854	952 432	614 988	65 %
Päivystyksen tietopaketti	333 611	456 917	354 765	78 %
Suun terveydenhuollon tietopaketti	1 196 951	1 744 525	1 477 329	85 %
Vammaisten palvelujen tietopaketti	4 108 430	6 578 504	4 421 548	67 %
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	3 732 074	5 398 922	4 828 239	89 %
ESH	17 205 709	27 025 675	17 346 879	64 %
Ensihoidon tietopaketti	527 541	792 900	526 580	66 %
Erikoissairaanhoidon tietopaketti	16 678 168	26 232 775	16 820 299	64 %
Yhteensä	44 216 701	67 051 183	46 959 350	70 %

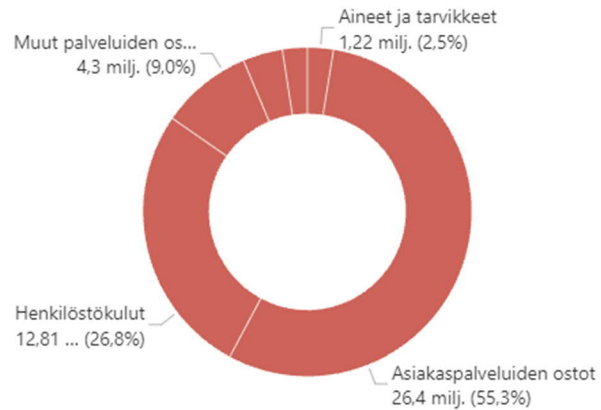
€/ asukas

Kokonaiskustannukset

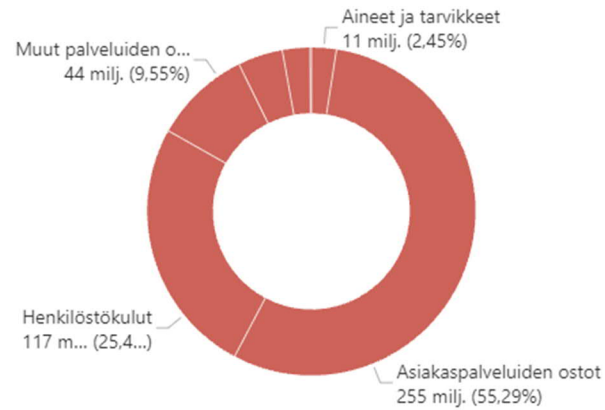
€/ asukas palveluittain

Mäntsälän kululajien jakauma

Keski-Uudenmaan soten kululajien jakauma

AIKUISTEN SOSIAALITYÖN TIETOPAKETTI

- Aikuissozialityö: Aikuisstuneita, raskasta tukihenkilöpalvelua tarvitsevia nuoria on poikkeuksellisen paljon. Toimintakulujen arvioidaan ylittyvän 30 000 € (taloudellinen tuki).
- Sosiaalinen kuntoutus: Toimintakulujen arvioidaan ylittyvän 10 000 € uuden tilan vuokran alibudjetoinnin ja kalustehankintojen vuoksi ja toimintatuottojen alittuvan 10 000 € (korona).

ERIKOISSAIRAANHOIDON TIETOPAKETTI

- Toteumassa näkyy tasauslaskutus tammi-maaliskuun ajalta (noin -202 000 €)
- ESH:n osalta talousarviossa on varauksia koronasta johtuvan hoitovelan purkuun (koko Keusote 7,9 M€)

HALLINTO

- Tietopakettiin kuuluu luottamuselinhallinto sekä Keusotessa käynnissä olevat hankkeet. Hankkeisiin on syntynyt kustannuksia, mutta hankerahoitus ei näy vielä toteutumassa (hankkeesta riippuen 80 % tai 100 %)

HOITO- JA HOIVAPALVELUJEN TIETOPAKETTI

- Kotihoito: Henkilöstötilanne on vaikeutunut entisestään kesällä. Ostopalveluilla on korvattu puuttuvaa työnteijäresurssia ja tehty toiminnan uudelleen järjestelyitä. Kotiutumisen tuen yksikön toiminta on toiminut supistettuna kesällä. Kotihoidon myöntämisperusteiden hyväksymisen (yhtymähall. 11.6.2021) jälkeen on käynnistetty paljon palvelutunteja saavien hoitoneuvottelut ja hoitopaikkajärjestelyt. palvelurakennemuutostuksessa tavoitteena on, että paljon palvelutunteja saavia kotihoidon asiakkaita sijoituu heidän palvelutarvettaan vastaavaan hoivapaikkaan. Tämä on vapauttanut hoitajaresurssia kotihoitoon. Asiakasmaksujen laki muuttui 1.7.
- Asumispalvelut: Asiakasmaksulain uudistus 1.7.2021 alkaen Asiakasmaksuihin liittyviä huojennushakemuksia on tullut runsaasti. Hoitohenkilöstön rekrytoinneissa haastetta hoitoalan yleisen työvoimapulan vuoksi. Asumispalvelupaikkojen tarve on kasvanut ja lisäpaikkoja on jouduttu ostamaan. Ostopaikkojen määrät kasvanut vuoden alusta 6 paikan verran.
- Kotisairaalan asiakkaiden määrä nousut edelliseen vuoteen nähden
- Akuuttivuosasteilla on jouduttu vaihtelevasti pitämään potilaspaikkoja suljettuna henkilöstön saatavuustilanteesta johtuen

KUNTOUTUKSEN TIETOPAKETTI

- Kustannusten kasvua avokuntoutuksessa (lasten ja nuorten kuntoutus ja kotikuntoutus) sekä apuvälineissä
- Kijavan Sairaalaalta aiemmin ostettu laitokuntoutus on siirtynyt Keusoten kuntoutuskeskuksen omaksi toiminnaksi. Kuntoutuskeskuksen tilanne haasteellinen henkilökunnan saatavuusongelmien vuoksi
- Aiemmistä Kijavan sairaalan ostoista osa kohdistunut pitkäaikaisen laitoshoidon kustannuksiin eli hoito- ja hoivapalveluiden tietopakettiin, vuonna 2021 kaikki Keusoten kuntoutuskeskuksen kustannukset kohdistetaan kuntoutuksen tietopakettiin

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN TIETOPAKETTI

- Uusia huostaanottoja tehty kolme laitoshoitoon, laitoshoidon ylityssennuste noin 0,22 M€
- Ammatillisten perhekotien, lastensuojelun perhetyön ja jälkihuollon tukipalveluiden ylityshka on n. 0,92 M€
- Lapsiperheiden kotipalvelu ja varhainen perhetyö: ostopalveluissa ennustetaan noin 0,02 M€: n ylitystä

MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUIDEN TIETOPAKETTI

- Asumispalvelut (osto): Toimintakulujen arvioidaan ylittävän 32 000 € palvelutarpeen kasvun vuoksi ja toimintatuottojen alittuvan 7 000 €.
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut: Jono päihdesairaanhoidajalle 2 vrk ja mielenterveysairaanhoidajalle 7 vrk. Oirenavigaattorin käyttöönotto asiakasohjauksessa parantanut hoidontarpeen arvioiden laatua. Jonoutuminen pienentynyt. Toimintakulujen arvioidaan alittuvan 78 00 € laituskuntoutuksessa ja asiakasmaksujen alittuvan 10 000 €. Tietoja ei ole eritelty Pornaisten suhteen.

SUUN TERVEYDENHUOLLON TIETOPAKETTI

- Suun terveydenhuollon kustannuksia nostaa koronaan liittyvät hoitotarvikehankinnat sekä jononpurku

VAMMAISTEN PALVELUJEN TIETOPAKETTI

- Ylityshka vammaispalveluissa, mikä johtuu erityisesti kuljetuspalvelujen, kehitysvammaisten päiväkaikaisen toiminnan, omaishoidon tuen sekä henkilökohtaisen avun kustannusten kasvusta. Pandemian helpottuminen lisännyt palvelujen käyttöä viime vuoteen verrattuna. Tuottavuusohjelman vaikutukset odotetaan painottuvan loppuvuoteen sekä erityisesti vuodelle 2022. Sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien vaikean saatavuuden lisäksi haasteita ostopalveluiden saatavuudessa (rekryvaikeudet), joka vaikuttaa ostopalvelujen hintatasoon.

VASTAANOTTOPALVELUJEN TIETOPAKETTI

- Kulujen kasvu johtuu koronakustannuksista (infektioiden ja tartuntatautien yksikkö)
- Terveysasemalla on selvitty lisääntyneestä kysynnästä.

ENNUSTE

- Keusoten oman toiminnan ylityssennuste yhteensä 54,4 M€, josta koronavaikutusten arvio yhteensä 38,8 M€ sisältäen koronakustannukset sekä arvion tulojen menetyksistä. Mäntsälän laskennallinen osuus ylityssennusteesta 5,6 M€ perustuen toteutuneeseen palveluiden käyttöön, josta koronavaikutusten osuus 4,0 M€

Liite 2 Investointierittely

Investoinnit	Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2021	TA muutokset 2021	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.9.2021	Polkkeama	Polkkeama %	Ennuste
--------------	-------------------------------------	------------	-------------------------	----------------------------	----------------------	-----------	----------------	---------

Kunnanhallitus								
Kiinteä omaisuus								
Maa-alueiden hankinta	Menot	-700 000		-700 000	-798 085	98 085	-14 %	-800 000
Maa-alueiden myynti	Tulot	200 000		200 000	295 493	-95 493	-48 %	320 000
Kiinteä omaisuus yhteensä	N Netto	-500 000		-500 000	-502 593	2 593	-1 %	-480 000
Aineeton käyttöomaisuus								
Osakkeiden hankinta	Menot	-49 000		-49 000	-30 100	-18 900	39 %	-31 000
Osakkeiden myynti	Tulot				62 007	-62 007		62 000
Kassa- ja verkkomaksujärjestelmien uudistam	Menot							
Aineeton käyttöomaisuus yhteensä	N Netto	-49 000		-49 000	31 907	-80 907	165 %	-31 000
Kunnanhallitus yhteensä	Menot	-749 000		-749 000	-828 185	79 185	-11 %	-831 000
	Tulot	200 000		200 000	357 500	-157 500	-79 %	382 000
	N Netto	-549 000		-549 000	-470 685	-78 315	14 %	-449 000

Investoinnit	Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2021	TA muutokset 2021	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.9.2021	Polkkeama	Polkkeama %	Ennuste
--------------	-------------------------------------	------------	-------------------------	----------------------------	----------------------	-----------	----------------	---------

Kasvatus- ja sivistyslautakunta								
Irtain omaisuus								
Tilojen kalustaminen								
Vaarojen ja riskien arvioinnin muk. investointi	Menot	-15 000		-15 000		-15 000	100 %	-15 000
Iltapäivätoiminnan ja uuden opetussuunnitelman	Menot	-70 000		-15 000		-15 000	100 %	-15 000
Työergonomian edistämisen mukaiset kaluste	Menot	-15 000		-15 000		-15 000	100 %	-15 000
Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen kalus	Menot	-15 000		-15 000		-15 000	100 %	-15 000
	Menot							
Sivistyslautakunta yhteensä	Menot	-60 000		-60 000		-60 000	100 %	-60 000
	Tulot							
	N Netto	-60 000		-60 000		-60 000	100 %	-60 000

Investoinnit		Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2021	TA muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 30.9.2021	Polkkeama %	Polkkeama %	Ennuste	
Tekninen lautakunta										
Talonrakennus										
Koulurakennus										
Ehnroosin koulu toteutetaan leasingrahoituksella	N	Menot	-18 000 000	-6 500 000	-6 500 000	-4 527 621	-1 972 379	30 %	-8 250 000	
Päiväkotirakennus										
Päiväkoti Amandan uudisrakennus	N	Menot	-5 400 000	-2 600 000	-350 000	-2 950 000	-394 395	-2 555 605	87 %	-2 950 000
Liikuntapalkat ja vapaa-ajan rak.										
Vesiliikuntakeskus	N	Menot	-15 500 000	-50 000	-50 000	-10 733	-39 267	79 %	-50 000	
Rakennusten korjaukset/ sisäilmakorj.										
Terveyskeskuksen sisäilmakorjaus		Menot		-50 000	-50 000	-4 552	-45 448	91 %	-50 000	
Kotokartanon sisäilmakorjauksia		Menot		-100 000	50 000	-50 000	-2 761	-47 239	94 %	-50 000
Hepolan sisäilmakorjaukset		Menot		-100 000	-100 000	-34 831	-65 169	65 %	-100 000	
Hepolan koulun lisärakennus		Menot		-50 000	-50 000		-50 000	100 %	-50 000	
Myllymäen koulun sisäilmakorjaukset		Menot			-50 000	-59 569	9 569	-19 %	-50 000	
Rakennusten korj./ sisäilmakorj. yht N		Menot		-300 000	-300 000	-101 713	-198 287	66 %	-300 000	
Peruskorjaukset										
Myllymäen kouluhanke		Menot		-70 000	-70 000	-17 271	-52 729	75 %	-70 000	
Palolaitoksen korjaustyöt		Menot	-1 550 000	-50 000	-50 000	-26 120	-23 880	48 %	-50 000	
Kunnantalo (vesikaton kunnostus)		Menot	-4 550 000	-150 000	-150 000	-70 735	-79 265	53 %	-150 000	
Keskuskeittiö (patteriverkoston säätö ja lämm.		Menot	-1 200 000	-60 000	-60 000	-30 003	-29 997	50 %	-60 000	
Hepolan koulun vesikaton korjaus		Menot			-60 000	-60 000	-19 558	-40 442	67 %	-60 000
Peruskorjaukset yhteensä	N	Menot		-330 000	-60 000	-390 000	-163 688	-226 312	58 %	-390 000

Energiansäästötoimenpiteet									
Led-valaistuksen uusinta (puitesopimus kilpail	Menot		-130 000	-130 000	-213 524	83 524	-64 %	-130 000	
Energiansäästötoimenpiteet	Menot		-100 000	-100 000	-6 433	-93 567	94 %	-100 000	
Energiansäästötoimenpiteet yht.	N	Menot	-230 000	-230 000	-219 956	-10 044	4 %	-230 000	
Talonrak. yhteensä (ilman leasingrah.)	Menot		-3 510 000	-410 000	-3 920 000	-890 486	-3 029 514	77 %	-3 920 000
	Tulot								
	N	Netto	-3 510 000	-410 000	-3 920 000	-890 486	-3 029 514	77 %	-3 920 000
Kuntateknikka									
Alueet mm. teollisuus ja infra									
Kunnallistekniikan suunnittelutyöt	Menot		-150 000	-150 000	-66 493	-83 507	56 %	-150 000	
Linnala II alue	Menot	-500 000	-400 000	-400 000		-400 000	100 %	-400 000	
Hyökännummen alueen kuivatus	Menot	-400 000	-150 000	-150 000	-23 946	-126 054	84 %	-150 000	
Pienet liikenneturvallisuustoimenpiteet	Menot		-50 000	-50 000	-11 610	-38 390	77 %	-50 000	
Alueet mm. teollisuus ja infra yhteensä	N	Menot	-750 000	-750 000	-102 048	-647 952	86 %	-750 000	
Päällystystyöt	Menot		-200 000	-200 000	-187 107	-12 893	6 %	-200 000	
Katuvalaistus	Menot		-100 000	-100 000	-41 070	-58 930	59 %	-100 000	
Pienet täydennysrakennuskohteet	Menot		-100 000	-100 000		-100 000	100 %	-100 000	
Viertolantie	Menot	-1 200 000	-700 000	-700 000	-162 684	-537 316	77 %	-700 000	
Korjaus Rautatieaseman pysäköintialue					-230 000				
Liikenne yhteensä	N	Menot	-1 100 000	-1 100 000	-620 933	-479 067	44 %	-1 100 000	
Mäntsälänjoen kunnostussuunnitelma	Menot	-1 400 000	-300 000	-300 000	-251 465	-48 535	16 %	-300 000	
Taruman leikkipuisto	Menot	-100 000	-100 000	-100 000	-14 608	-85 392	85 %	-100 000	
Tekojään jäädytyslaitteiston uusiminen	Menot	-200 000	-200 000	-200 000		-200 000	100 %	-200 000	
Korjaus puistot					-3 502				
Puistot ja leikkipaikat yhteensä	N	Menot	-600 000	-600 000	-269 575	-330 425	55 %	-600 000	
Kuntateknikka yhteensä	Menot		-2 450 000	-2 450 000	-992 556	-1 457 444	59 %	-2 450 000	
	Tulot								
	N	Netto	-2 450 000	-2 450 000	-992 556	-1 457 444	59 %	-2 450 000	

Teknisen irtain omaisuus								
Keittiöiden kalusto/laitehankinnat (omatuotant)	Menot	-300 000	60 000	-240 000	-63 529	-176 471	74 %	-240 000
Siivouspuolen laitehankinnat (omatuotanto)	Menot	-100 000		-100 000	-41 753	-58 247	58 %	-100 000
Piha-alueiden ulkoleikkivälineet	Menot	-50 000		-50 000		-50 000	100 %	-50 000
Paivakotien/koulujen kiintokalusteiden uusinta, vuosittainen määräraha	Menot	-30 000		-30 000		-30 000	100 %	-30 000
Toimitilapalvelujen vuosittaiset laitehankinnat	Menot	-50 000		-50 000		-50 000	100 %	-50 000
Traktorien työkoneita	Menot	-25 000		-25 000	-12 600	-12 400	50 %	-25 000
Katupuolen kuljetuskalusto	Menot	-35 000		-35 000	-16 800	-18 200	52 %	-35 000
Puiston kalusto	Menot	-30 000	15 000	-15 000	-14 841	-159	1 %	-15 000
Irtain yhteensä	N Menot	-620 000	75 000	-545 000	-149 523	-395 477	73 %	-545 000
Tekninen lautakunta yhteensä	Menot	-6 580 000	-335 000	-6 915 000	-2 032 565	-4 882 435	71 %	-6 915 000
	Tulot							
	N Netto	-6 580 000	-335 000	-6 915 000	-2 032 565	-4 882 435	71 %	-6 915 000
Bruttoinvestoinnit	Menot	-7 389 000	-335 000	-7 724 000	-2 860 750	-4 863 250	63 %	-7 806 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	Tulot							
Leasingrahoitteiset investoinnit (käyttötalous)		-6 500 000		-6 500 000	-4 527 621	-1 972 379	30 %	-8 250 000
Käyttöomaisuuden myynnit	Tulot	200 000		200 000	357 500	-157 500	-79 %	382 000
KUNNAN NETTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ	Netto	-13 689 000	-670 000	-14 024 000	-7 030 871	-6 993 129	50 %	-15 674 000
NETTOINVESTOINNIT ILMAN LEASINGRAH.	Netto	-7 189 000	-335 000	-7 524 000	-2 503 250	-5 020 750	67 %	-7 424 000